

YAHAYA

Kawuri kəji Isa Almasiwuye

Yahaya ruwujənadə

Linjila Yahayaye

Kitawu Yahayayedə Linjila kəndewuye wo. Yahayadə, ti Nawi Yahaya Kasalama gəni, kəngayamba mewun yindin Isaye falnja, koro tiro fuwura Isa tia jauro cəraanaa cani. Adə nangaro awo ajabba kada Isa cədənadəa cure awo kada ambo wuljəgənadəa fangeno. Saa fiwu bi firakku gai ngawo karmo-a karmolan cidu-a Isayen, Ruhu Alaye tia cakke taldu bawoaro awo curuna-a fanjəna-aa ambo ruwuyeyeno. Amma kitawunjudə kitawuwa Matiyu-a Markus-a Lukayye gai gəni, gadegade. Nonowo, lamar ani ku saa dəwu yindi gai wakkajana yaye, Ala cakke Linjila adə awima gadejənnin har nandero kadio.

Akko lawarra curo kitawu adəyen dasaanadə:

Badiduram (1.1-18)

Kida Isaye dunialan (1.19-12.50)

Kida Isaye dawu kəngayambanjuyen (13.1-17.26)

Bone-a daraja-a Isaye (18.1-21.25)

Kawuri kəji Isa Almasiwuye

Yahaya ruwujənadə

BADIDURAM

Isa Kalma Alaye

- ¹ Badiduramnin Kalma, Kalmadə Ala-a rokko,
Kalmadə Ala kəlanjudəma.
- ² Badiduramnin Ala-a rokko kasarga.
- ³ Awiso tiyelan alaktəna. Curo awo alaktəna
sammayen, tiyen gənia, awo alaktəna falma
bawo.
- ⁴ Tilan ro kərga,* rodə tima nur kambe wo.
- ⁵ Nurdə curo duwuyen yiylji, amma duwudə
tia cəmowonni.
- ⁶ Kam laa Ala cunodəna mbeji, cunju Yahaya.[†]
- ⁷ Tidə shedaro kadio. Am samma tiyelan
kasaccaro, nurdəa shedajoro kadio.
- ⁸ Ti kəlanju gəni nurdə wo, amma nurdəa
shedajoro kadio.
- ⁹ Nur adə tima nur jireye wo, duniaro ise am
sammaa wassimadə.
- ¹⁰ Tidə dunialan duwon, duniadə ye tiyelan
alaktəna yaye, duniadə tia nojənni.
- ¹¹ Na jamanjuyero kadio, amma jamanju tia
camowonni.
- ¹² Amma am duwon tia camoye cunju kasac-
canamasodəro kənduwo tadaawa Alayero wal-
duye kaino.
- ¹³ Tayidə buyen gəni, bi kərawo tiyyen gəni,
bi kərawo kamben gəni, Alayen katambəra.
- ¹⁴ Kalmadə kambo walje dawunden napkeno.
Ti jauro serra ye, jirea ye. Koro darajanua
ruiyena, daraja duwon daraja Tada tilo lok na
Bawayen isənayedə gai.

* **1:4 1.4 tilan ro kərga** - Kalmadə tima fərdü roye wo. † **1:6**
1.6 Yahaya - Nawi Yahaya Kasalama.

15 Yahaya tia shedaje kowo sapce: «Tima kam kəlanjun wuye: “Kam ngawonin isidə wua kosəna, wun burwonno ti mbeji nangaro,” wulləkkənadə.»

16 Barga dəptuwunju dama bawodəro andi samma ser cinju bawo kiwandiye.

17 Wadadə Nawi Musayen kadio, amma ser-a jire-adə Isa Almasiwuyen kadira.

18 Wunduma ngalte Alaa curuna bawo, amma Tada tilo lok, tidə Ala ye, na Bawayen dəganama ye, tima Aladəa andiro isanosa.

KIDA ISAYE DUNIALAN

Sheda Nawi Yahayaye

(Mat 3.1-12; Mar 1.1-8; Luk 3.1-20)

19 Sa yaudiya Jerujalemin na Yahayayero rimanna-a Lewiya-aa[‡] ti wunduro kororo can-odənadən, akko sheda Nawi Yahayayedə.

20 Angərjənnin federo wulje tayiro: «Wu gəni Almasiwudə wo!» yeno.

21 Daji tiro: «Ni wundu gəle? Nima wa Nawi Iliya wo?» cane tia keworo. Tayiro: «A'a, wu gəni,» yeno. Tiro: «Ni nawidə wa?» yeranniya, tayiro: «A'a,» yeno.

22 Daji tiro: «To, ni wundu gəle? Jaawu am andia sanodənadəro yadiyoro, awi gəle kəlanəmlan wulləmi?» cane keworo.

23 Yahayaye tayiro: «Wuma “kam karaan kowo sapce: ‘Jawal Kəmandeye cəkko dewo!’ cəni,”[†] Nawi Ishaya wuljənadə gai,» yeno.

[‡] **1:19 1.19** *Lewi - Kaduwu Nawi Lewiye.* Tayidə banawu rimannaye, koro kidanja Fado Alayen cadəna. [†] **1:23 1.23** Ish 40.3

24 Curo kəwu Farisawaye yen am laaa canodəna.

25 Tayiye Yahayaro: «Ni Almasiwu gəni, Nawi Iliya ye gəni, nawidə ye gəni, awiro gèle ambo kasala§ yiddəmi?» cane tia keworo.

26 Tayiro: «Wudə ingilan ambo kasala kiddəkko, amma dawundon kam laa daada nonuwvi mbeji,

27 tidə kam je sunonjuye wuiduma tikkəni ngawonin isi,» yeno.

28 Awo ani bəla Baitani ci bərəm Jordaniye todən na duwon Yahaya ambo kasala cəddidən wakkayera.

Isa Tama Alaye

29 Wajənanjua Nawi Yahaya nanjuro Isa kənde cədi kirunniya, tiye: «Akko Tama Alaye* biwu duniaye ngojimadə!

30 Tima kam kəlanjun wuye: “Kam ngawonin isidə wua kosəna, wun burwonno ti mbeji nangaro,” nulləkkənadə.

31 Wu kəlani tia nokkəni, amma ingilan ambo kasala njəddoro kadikko, ti jama Israyilayero fəleduworo.»

32 Yahaya shedaje: «Ruhu Alaye alama bullam gai samelan jəpcə kəlanjun napci kirukko.

33 Wu kəlani tia nokkəni, amma Ala wua ingilan ambo kasala yiddəkkoro sunodənadəye wuro: “Ruhudə samelan jəpcə kəla kam laayen napci rumi. Tidə Ruhu Alayen ambo kasala cəddi,” cənna.

§ 1:25 1.25 kasala - Kasala tuwaye. * 1:29 1.29 Tama Alaye - Ngəlaro Laya Njəkkayirambe.

³⁴ Wu kəlani rukkəna ye, shedanəkkəna ye, tima Tada Alayedə wo!» yeno.

Fuwurawa burwoye Isaye

³⁵ Wajənanjua Nawi Yahaya fuwurawanjuye yindi-a rokko nadən dajana duwon,

³⁶ Yahaya Isa koji kirunniya, tiye: «Akko Tama Alaye!» yeno.

³⁷ Fuwurawa yindidə mana adəa fanjane Isaa geya.

³⁸ Isa suworde tia jagai kirunniya, tayiro: «Awi manuwi?» cəne kiworo. Tiro: «Rabbi, ndaran kərgam?» cane tia keworo. Maana rabbiyedə sayinna.

³⁹ Isaye tayiro: «Arowo ruiwo!» cəne lejane na dəganadəa carune nadən ti-a rokko dabduyera. Sadə ye sa dewu kajiriye gai.

⁴⁰ Tayi yindi mana Yahayayedəa fanjane Isaa jaanadəye falnjaye cunju Andarawus, yaana Siman Biturusse.

⁴¹ Burwon leje yaananju Simanna maje tiro: «Almasiwudəa fandiyena!» yeno. Maana Almasiwuyedə kam tiro Kəristi cani.

⁴² Daji Simanna na Isayero kiwudo. Isa tia kirunniya, tiro: «Nima Siman tada Yahayaye, na adən fuwun nia Kefaslan bowonjai,» yeno. Maana Kefassedə Biturus.[†]

⁴³ Wajənanjua Isa cidi Galileyero leduro nia ngoyeno. Filibusa kiwandənniya, tiro: «Wua səgai!» yeno.

⁴⁴ Filibusdə kam Baitsaidaye bəla Andarawus-a Biturus-aye.

† **1:42 1:42 Biturus** - Maana cu adəyedə kau.

⁴⁵ Daji Filibus ye leje Nataniyella maje tiro: «Kam duwon kəlanjun Nawi Musa curo Attaurayen ruwuje nawiya kitawulan ruwujanadəa fandiyena! Tidə Isa kam Najaratte, tada Isuwuye,» yeno.

⁴⁶ Nataniyelle tiro: «A! Najaratlan awo laa ngəla culuwi wa?» yenniya, Filibusse: «Are rui!» yeno.

⁴⁷ Isa Nataniyel nanjuro kənde cədi kirunniya, kəlanjun manaje: «Akko Israyilama jireye, tilan awo jirenambuye bawo!» yeno.

⁴⁸ Nataniyelle tiro: «Ndayin wua nosem?» cène tia kiworo. Isaye tiro: «Kawu Filibus nia bowonjimaro, ni cidiya tarmuyen duwon, njurukkəna,» yeno.

⁴⁹ Daji Nataniyelle tiro: «Sayinna, nima Tada Alayedə wo! Nima Mai Israyilawuyedə wo!» yeno.

⁵⁰ Isaye tiro: «Cidiya ya tarmuyen njurukkəna niro wulnjəgəkkənadəro wa wua kasansem? Awo ania kojana rumi,» yeno.

⁵¹ Daji Isaye: «Jiremaro nayiro wulnja-gakki, same kaada malaiyawa Alaye kəla Tada Kambedəyen[‡] taccai ye, jəpcai ye ruwi,» yeno.

2

Isaye ingia dibenno kalaktu

¹ Yimbe yakkua bəla Kana cidi Galileyen larusa kedo. Ya Isaye nadən mbeji,

[‡] **1:51 1.51 Tada Kambe** - Kaala Almasiwuye. Isa kəla Tada Kamben manajiya, kəlanjuman manaji.

² koro Isa-a fuwurawanju-a yea larusadəro dojana.

³ Diben cotto kerənniya, ya Isaye tiro: «Diben bawo cerəna,» yeno.

⁴ Amma Isaye: «Yani, awiro naniro kadim? Sani koroma cədənni, diye!» yeno.

⁵ Yanjuye wolodiyadəro: «Awi yaye nayiro wulnjagaidəa dewo!» yeno.

⁶ Nadən gəmdo kauye arakku gənaada mbeji. Yaudiyaye adanja tayirro walduyero faidada, gəmdo fi yaye alama bule yindi bi yakku gai ngoji.

⁷ Daji Isaye wolodiyadəro: «Gəmdowadəa ingilan yimbərowo!» cəne tayia fer ferro kesəmbəro.

⁸ Isaye tayiro: «Kərma kurummowo, kəma ngəməriyedəro yadowo!» cəne kurumjane kekkiado.

⁹ Kəma ngəməriyedə ingi dibenno waljənadəa kidambənniya, ndaran kewudomaro nojənni, amma wolodiya ingidəa kurumjanadə nojana. Daji mai larusayedəa bowoje

¹⁰ tiro: «Wundu yaye burwon diben kəji con ci, sagarandaiya, diben burwoyedəa najəgənni ci. Amma nidə har kərmaro diben kəji condəa gənayem!» yeno.

¹¹ Adəma awo Isa bəla Kana cidi Galileylan cədənadə, tima alamanju ajabba burwoye wo. Adəgainin darajanjua fəlejiye fuwurawanju tia kasatkerə.

¹² Ngawo adəyen ti-a yanju-a yanjugənaso-a fuwurawanju-a rokko bərni Kafarnaambero lejane kawu ganaro nadən napkera.

*Isaye Fado Alayea tayirro kalaktu
(Mat 21.12-17; Mar 11.15-19; Luk 19.45-48)*

13 Sala yaudiyaye Laya Njèkkayirambe sanju karèngenniya, Isa Jerujalembo leyeno.

14 Curo Fado Alayen am dalo so, ngèlaro so, tattawar so caladi ye, canjimaso napkada yea nayeyeno.

15 Daji Isa jelan kirwo catte tayi sammaa ngèlaro-a dalo-an kundenno Fado Alayedèn duyeno. Koro wuri canjimasoyedèa cidiro fijiye tewurnjadèa tèmbalje

16 tattawar ladomasodèro: «Ngonowo ani ngaa na adèn tuluwowo! Bare Fado Bawaniyedèa kasuwuro kalanguwwi!» yeno.

17 Daji fuwurawanjudè awo kitawulan ruwuwada adèa takkera: «Rawo fannèmbedè kannu gai wua sesi.»[†]

18 Daji yaudiyadèye* tiro: «Awo ania dionèmdè, alama fi andiro fèlesagami?» cane tia keworo.

19 Isaye tayiro: «Fado Alaye adèa wurnowo, wu ye curo kawu yakkuyen waldèkke tia tandèkki,» yeno.

20 Daji yaudiyadèye tiro: «A! Fado Alaye adèa tandoro kérwu fidewun arakkun cado duwon, ni curo kawu yakkuyen waldème tandèmi?» yera.

21 Amma fado duwon Isa kèlanjun mana cèdènadè tiyinju.

22 Adè nangaro Isa walde karmolan cijènaye ngawon, fuwurawanju ye mana

[†] **2:17 2.17** Jaw 69.9 * **2:18 2.18** *yaudiyadè* - Wurawa adinwu yaudiyaye.

adəa wuljənadəa takcane awo kitawulan ruwuwadadə-a mana Isayedə-aa kasatkera.

Isa karwu am sammaye nodu

²³ Adəgaima Isa sala Laya Njəkkayirambero Jerujaleminn dəgana duwon, am kada alama ajabba ajabba cədidəa carune tia kasatkera.

²⁴ Amma Isa am sammaa jauro nojəna nangaro, tayia mərsajənni.

²⁵ Koro kəla kamben shedaro wundumaa majənni, ti kəlanju awo karwu kambedəa nojəna nangaro.

3

Isa-a Nikodimus-a

¹ Kewu Farisawayen kam laa kura yaudiyaye mbeji, cunju Nikodimus.

² Curo buneyen na Isayero ise tiro: «Sayinna, nidə maləm na Alayen kadimbo noniyena, dalilnjudə wunduma Ala-a rokko gənia, rakce alama dimi ania cədiwawo,» yeno.

³ Isaye: «Jiremaro niro wulnjəgəkki, kam duwon bəfinno tambənnidə, rakce nodo bargaa Alayedəa curuiwawo,» yeno.

⁴ Nikodimusse: «Ndayin gəle kam kiarijənadəa rakcane casambi? Curo yanjuyero wa walde yindiyero ngaye tia cambi?» yeno.

⁵ Isaye: «Jiremaro niro wulnjəgəkki, kam duwon ingi-a Ruhu Alaye-alan tambənnidə, rakce nodo bargaa Alayedəro ngayiwawo.

⁶ Awo kamben tambənamadə kamdəma, amma awo Ruhu Alayen tambənamadə ruhudəma.

⁷ Bare ajamməmmi kəla “Sai bərinno tambuwiya,” wulnjəgəkkəna adəyen.

⁸ Karuwa cijiya, na cəraanaro fuji. Kowonju fannəmi, amma na culuwuna-a na leji-adəa nonəmmi. Adəgaima kam duwon Ruhu Alayen tambənamadə ye.»

⁹ Nikodimusse tiro: «Jiri filan attə yoji?» cəne kiworo.

¹⁰ Isaye tiro: «Ni maləm nowada Israyilawuye duwon awo ania nonəmmi?

¹¹ Jiremaro niro wulnjəgəkki, andi awo noniyena mananiye, koro awo ruiyena shedaniye, amma nayı kua yaye shedandedəa kasatturo wanuwwa.

¹² Nayiro awowa duniayeso wulnjagakkəna kasadduwvi duwon, sameyesodəa wulnjagakkia, ndayilan gəle kasadduwvi?

¹³ Wunduma samero lejənni, Tada Kambe samelan jəpcənadə gənia.

¹⁴ Jiri Nawi Musa karaan kadi rojəgənadə gai, sai ngairo Tada Kambedə yea rojagaiya,

¹⁵ kəla adəyen wundu duwon tia kasaccənamadə ro sawisoye* cuwandi.

¹⁶ «Awoa Ala duniadəa jaumaro cəraye Tadanju tilo lok kaino, wundu duwon tia kasaccənamadə bare faccəgənni, amma ro sawisoye cuwando nangaro.

¹⁷ Ala duniaro shara njəddoro gəni Tadanjudəa kinodo, amma tiyen duniadəa cəkkaworo.

¹⁸ Wundu duwon tia kasaccənamadə, tia shara cədaiwawo, amma wundu duwon tia

* ^{3:15 3.15} ro sawisoye - Ro duwon na Alayen təmmaro ceriwawodə.

kasaccənnimadə, caman tia shara cədana, dalil-njudə cu Tada tilo lok Alayedəa kasaccənni nangaro.

¹⁹ Adəma sharadə wo: Nurdə duniaro isəna, amma am nurdəa wajane duwudəa kerawo, kəndonjaso diwi nangaro.

²⁰ Diwi dioma fi yaye nurdəa waje na nurdəyero isiwawo, bare kəndonju diwidəa am federo carunniro.

²¹ Amma jire diomadə na nurdəyero isi, kəndonjudə Alayen tədoro fəledi nangaro.»

Isa-a Nawi Yahaya-a

²² Ngawo adəyen Isa-a fuwurawanju-a cidi Yahudiyayero lejane kawu ganaro tayi-a rokko napce ambo kasala kiddo.

²³ Nawi Yahaya ye na Ainon cani karən bəla Salimben ambo kasala cəddi, nadən ingi ngəwu mbeji nangaro. Am nanjuro isane tayiro kasala cəddi.

²⁴ Sadən Yahayaa kosoro casakkənni duwon.

²⁵ Daji fuwurawa Yahayaye laa-a yaudi laa-a kəla tayirro walduyen kambiwu badiyera.

²⁶ Na Yahayayero isane tiro: «Sayinna, kam ni-a rokko ci bərəm Jordaniye todəyen, koro kəlanjun shedanəmmadə, akkonju ambo kasala cəddi, koro am samma nanjuro lejai,» yera.

²⁷ Yahayaye tayiro: «Kam rakce awima cuwandiawawo, awo samelan tiro tinadə gənia.

²⁸ Nayi kəlandoma wu adəa wulləkkənaro sherasuwi: “Wu gəni Almasiwudə wo, amma wu kam Ala tin fuwunno cunodənadə.”

²⁹ Kam njuduamadə tima mai larusayedə wo. Koro sawa gərenjun daada tia kərənjimadə

kowo sawanjuye fanjiya, karwunju jauro køjiji.
Adə nangaro karwukøjini adə kalkallo waljëna.

30 Sai tidə kuraje, wu ye təngərinəkkiya.

31 «Kam duwon samelan isənamadə sammāa kojəna. Kam duwon cidilan dəganamadə cidiyedəma, koro awo cidiyedəmaa manaji. Kam duwon samelan isənamadə sammāa kojəna.

32 Awo curuna-a fanjëna-aa shedaji, amma wunduma shedenju kasacciawo.

33 Kam duwon shedenju kasaccənamadə Alaa jiremaro tabbaccəgəna.

34 Awoa kam Ala cunodənamadə mana Alaye manaji, Ala tiro Ruhunju dadu bawoaro cina nangaro.

35 Bawadə Tadadəa cəraana, koro awo sammāa mukkonjuro cakkəna.

36 Kam Tadadəa kasaccənamadə ro sawisoye cuwandəna. Amma kam Tadadəa kasattu wajənamadə ro cuwandiawo, gərgadu Alaye tilan dəgai,» yeno.

4

Isa-a kamu cidi Samariyaye-a

1 Isa Yahayaa kojənaro fuwurawa cuwande tayıro kasala cəddidəa Farisawa fanjanaro Isa asuyeno.

2 Adə yaye Isa ti kəlanju gəni, fuwurawanju ambo kasala caddi.

3 Daji cidi Yahudiyaye kolje cidi Galileyero wallada.

4 Amma sai cidi Samariyayen reje kojiya duwon.

5 Adəgaima Isa bəla laa cidi Samariyaye tiro Sakar cani karən kulo Nawi Yakuba tadanju Nawi Isuwuro cinadəro kadio.

6 Nadən baram Yakubaye mbeji, koro kausu kəla dawu, Isa ye bəlawuroro cəmbarəna, ise ci baramdəyen napkeno.

7 Kamu Samariyaye laa ingi gudoro kadio. Isaye tiro: «Ingi se yakke!» yeno.

8 Sa adən fuwurawanju awo kəmboye njuworo bəlarō lejana.

9 Amma kamu Samariyayedəye tiro: «Ni yaudi, wu ye kamu Samariyaye, awiawin wua ingi kənjayero suworəmi?» Awoa caman yaudiya-a Samariyawu-a tawaktaiwawo.

10 Isaye tiro: «Ca kənjo Alaye-a wundu ingi kənjayero njuworənaa-a nonəmmaa, nima tia korəme ingi roye niro nji,» yeno.

11 Kamudəye tiro: «Kəma, karwi ye tammi, baram ye kuruwu. Ndaran ingi roye adəa fandəmi?

12 Ra, nidə kaarinde Nawi Yakuba ti duwon andiro baram adəa sade ingi ti kəlanju cane tadaowanju-a ləmannanju-a ye casanadəmaro wa kura wo?»

13 Isaye tiro: «Wundu duwon ingi adəa canadə nangadembo ngudu fanji,

14 amma wundu duwon ingi tiro yikkidəa canadə təmmaro ngudu fanjiwawo. Ingi tiro yikkidə curonjun sim ingi royero walje har ro sawisoyero bəlbəldi.»

15 Kamudəye tiro: «Kəma, ingi adəa wuro se, kua adən fuwun bare ngudu fakke ingi gudoro na adəro waldəkke isəkkəniro,» yeno.

¹⁶ Isaye tiro: «Lene kwanəm bowone, na adəro arowo!» yeno.

¹⁷ Kamudəye: «Kwa takkəni,» yenniya, Isaye tiro: «“Kwa takkəni,” nəmmadə, jirenəm.

¹⁸ Amma kwa uwu dim, koro ti kərma rokko dəgawwadə kwanəm gəni. Awo wulləmmadə jire,» yeno.

¹⁹ Daji kamudəye tiro: «Kəma, ni nawiro asunəkkəna.

²⁰ Kaariyandeso* kəla kau kuruwu adəyen Alaro ambətkeyera, amma nayidə† na Alaro ambəttuwuyedə sai Jerujalemnin nuwi.»

²¹ Isaye kamudəro: «Wua sasarai, sa laa ise Bawadəro kəla kau kuruwu adəyen gəni bi Jerujalemlan gəni ambətkəwi.

²² Nayidə awo nonuwiro ambətkəwi. Andidə awo noniyenaro ambətkəyiye, awoa njəkkawodə yaudiyayen isi.

²³ Amma sadə isi har isənama, ambəttuwuwu jireyedə Bawadəro curo ruhu-a jire-ayen ambəccagai, dalilnjudə Bawadə am jiri anima tiro ambəccaaro maji nangaro.

²⁴ Aladə Ruhu, am tiro ambəccagaidə sai curo ruhu-a jire-ayen ambəccaa!»

²⁵ Kamudəye tiro: «Almasiwu kam tiro Kəristi canidə isiro nokkəna. Isiya, andiro awo sammaa isanosagai,» yeno.

²⁶ Daji Isaye tiro: «Wu niro mananjəgəkkidə, wuma ti wo!» yeno.

²⁷ Sa adən fuwurawanju isane Isa kamuro mana cəddidəa ajapkera, amma wundunjama

* **4:20 4.20 kaariyandeso** - Am cidi Samariyayedə yaudi, amma ngalongawuri. † **4:20 4.20 nayidə** - Yaudiya.

kamudəro: «Awı raam?» bi Isaro: «Awiro tiro managəmi?» wuljənni.

²⁸ Daji kamudə bulenju kolje bəlaro walde ambo:

²⁹ «Arowo, kam awo dikkəna sammaa wulsəgənaa ruiwo! Waneye tima Almasiwudə wo?» yeno.

³⁰ Jamadə na Isayero leduro bəladən keluwo.

³¹ Sa adən fuwurawadə tia lowojane: «Sayinna, masəna de!» cani.

³² Amma tayiro: «Kəmboni nonuwvi mbeji,» yenniya,

³³ fuwurawadə kattenjan: «Kam laa tiro kəmbo cukkudəna wa?» cani.

³⁴ Isaye tayiro: «Kəmbonidə tima awo ti wua sunodənamadə cəraanadəa dio-a kidanju tumoduwu-adə wo.

³⁵ Nayiye: “Kaladəro kəndawu dewu gapco,” nuwi, gəna? Wu nayiro wulnjagakki, kəla sammowo kulowadə kaladəro basawunaro ruiwo!

³⁶ Kam kalajimadə alwası cuwande nema ro sawisoyeroy capciyi. Adəgaima kam cənadimadə-a kam kalajimadə-a rokko karwunja kəjiji.

³⁷ Kəla adəyen awo wuldənadə jire: “Kam laa cənadi, kam laa ye kalaji.”

³⁸ Nayia awo kidanuwvi kaladuro ngenodəkko. Am gade kidadəa cado, nayi ye barga kidanjaye kiwanduw.»

³⁹ Samariyawu bəla adən dasaana kada Isaa kasatkera, kamudəye shedaje: «Awo dikkəna sammaa wulsəgəna!» cənna nangaro.

⁴⁰ Nanjuro kadiranniya, nanjan napcoro tia lowojane Isa kawu yindiro napkeno.

41 Mananju nangaro am kada ye cayemaa kojənaro tia kasatkera.

42 Daji kamudəro: «Kérma awo wulləmmadə gəni nangaro tia kasatkeye. Andi kəlandema ye tia fanniyena, koro jiremaro tima Njèkkayima duniayedə woro noniyena!» yera.

*Isaye kowonaye tada isangaduwu
(Mat 8.5-13; Luk 7.1-10)*

43 Ngawo kawu yindiyen Isa bəladəa kolje cidi Galileyero leyeno.

44 Caman Isa kəlanjuma nawi bəlanjan daraja cədanni cənna.

45 Cidi Galileyero kadinniya, am cididəye tia ngəlaro sosayera. Tayidə awo Isa Jerujalemin sa salayen cədəna sammaa caruna, dalilnjudə tayi ye saladəro lejana nangaro.

46 Daji Isa walde bəla Kana cidi Galileye na ingia dibenno kalakcənadəro kadio. Bərni Kafarnaambelan kowona laa mbeji, tadanju dondi.

47 Kowonadə Isa cidi Yahudiyaye kolje Galilerö isənaro fangenniya, nanjuro leje tia lowoje iso tadanju no cədidəa isangajuwo yeno.

48 Isaye tiro: «Alama so, awo ajabba so kiruw gənia, təmmaro yasarawwawo!» yeno.

49 Kowonadəye tiro: «Kəma, kawu tadani nuiro are!» yeno.

50 Isaye tiro: «Lene, tadanəm ronjua!» yen-niya, kamdə mana Isa tiro wuljəgənadəa kasacce leyeno.

51 Ledu cədi duwon, wolodiyantu tia kapcagane tiro: «Tadanəm ronjua,» yera.

⁵² Sa tadanju ngajənadəa kiworənniya, tiro: «Bikka sa fal kausuyen kangedə tia kolyeno,» yera.

⁵³ Bawadə sa adəman Isaye tiro: «Tadanəm ronjua!» cənnadəro asuyeno. Daji ti-a am fannjuye samma-a Isaa kasatkera.

⁵⁴ Adəma alama ajabba yindiye Isa ngawo cidi Yahudiyaya kolje cidi Galileyero isənayen cədənadə wo.

5

Isaye kam tiyinju nunaa isangaduwu

¹ Ngawo adəyen ngəməri yaudiyaye laa kidənniya, Isa Jerujalembə leyeno.

² Jerujalemlən karən Ngaworam Dimiyayedən falwu ingiye* ngurwo uwua mbeji, təlam yaudiyaudin tiro Baitsata cani.

³ Ngurwo anin am dondi kada bowada mbeji: kambuwa so, ngurdiyiya so, am tiyinja nuna so. [Ingidəye bəljəmdunju gurejai,

⁴ dalilnjudə sa laa sa laan malaiya Kəmandeye jəpcə ingidəa bəljəmjı nangaro. Wundu du-won ingi bəljəmjənadəro burwon ngaanamadə, kəndondi jırı fi tilan dəga yaye, ngajı.]

⁵ Nadən kam laa kərwu fiakkun wuskunno dondi mbeji.

⁶ Isa kamdəa bowada kirunniya, koro nadən jauro tussənaro nojənadə, tiro: «Ngadu raamma wa?» cəne kiworo.

* **5:2 5.2 falwu ingiye** - Bəlaa kura cidin laada curon ingi raia, cidiyanju kaulan tədandəna, koro tiro butturam cani.

⁷ Kam dondidaye tiro: «Këma, sa ingidə bəljəmjiya, kam nanin wua ingidəro sakki bawo. Koro ledū dikki duwon, kam gade wua burwose ngayi,» yeno.

⁸ Isaye tiro: «Cine bənaramməm ngone lene!» yeno.

⁹ Sadəman kamdə ngaje bənaramnju ngoje ledū badiyeno.

Yim adə yim tustuye.

¹⁰ Adə nangaro yaudiyadəye kam ngajənadəro: «Yim tustuya bənaramməm ngodu niro amardəgənni,» yera.

¹¹ Tayiro: «Kam duwon wua isangasəgənadə, tima wuro: “Bənaramməm ngone lene!”» yeno.

¹² Tayiye tiro: «Wundu kam duwon niro bənaramməm ngone lene cənnadə?» cane ke-woro.

¹³ Amma kam ngajənadə ti wundumaro nojənni, Isa curo jamadəyero kəldəgəna nangaro.

¹⁴ Ngawo adəyen Isa kamdəa Fado Alayen najiye tiro: «Akko nganəmma! To, biwu dio kolle, bare awo laa jauro diwi adəa kojəna nia njuwandənniro,» yeno.

¹⁵ Daji kamdə leje yaudiyadəro Isama tia isangajuwo yeno.

¹⁶ Isa awo ania yim tustuya cədəna nangaro, yaudiyadə tiro niadiwi fəleduwu badiyera.

¹⁷ Amma Isaye tayiro: «Bawani ku kundenno kida cədi, wu ye kida dikki,» yeno.

¹⁸ Adə nangaro yaudiyadə cayemaa kojənarō tia roro njejoro mayera. Yim tustuya awo

dioro dapkada runju gəni cədo, koro Aladəma Bawanju wo cəne Alaa gaskayeno.

Kənduwo Tadadəye

¹⁹ Daji Isaye yaudiyadəro: «Jiremaro nayiro wulnjagakki, Tadadə kəlanju awima rakce cədiwawo, sai awo Bawadə cədi curunadəa. Koro awi yaye Bawadə cədidəa Tadadə ye cədi.

²⁰ Awoa Bawadə Tadadəa cəraana awo ti kəlanju cədi sammaa tiro fəlejiyi. Koro kəndo animaa kojəna tiro fəlejiyi, nayi ye jauro ajam-moworo.

²¹ Jiri Bawadə am sanunaa cəsange tayiro ro cidə gai, Tadadə ye kam cəraanaro ro ci.

²² Bawadə wundumaro shara cəddiwawo, amma shara sammaa mukko Tadadəyero cakkəna,

²³ am nga Tadadəro daraja cado, jiri Bawadəro daraja cadidə gai. Kam Tadadəro daraja ciwawomadə Bawa tia cunodənadəro daraja ciwawo.

²⁴ Jiremaro nayiro wulnjagakki, kam manani fanje ti wua sunodənadəa kasaccənamadə ro sawisoye cuwandəna. Shara tia cədaiwawo, amma karmoro kaje ro cuwandəna.

²⁵ «Jiremaro nayiro wulnjagakki, sadə isi har isənama, sa duwon am sanuna kowo Tada Alayedəa fanjai, koro tayi fanjanamadə roa dasayi.

²⁶ Jiri Bawadə fərdü royedə gai, ngaima cakke Tadadə ye fərdü royero waljəna.

²⁷ Koro kənduwo shara kamdaye tiro cina, dalilnjudə tima Tada Kambedə wo nangaro.

²⁸ Bare adəa ajammuwwi, sa ise am kaurilan samma kowonju fanjane

29 caluwi. Am duwon awo ngèla cadènamasodè roaro cijai, amma am duwon awo diwi cadènamasodè shararo cijai.

30 «Wu runi awima rangèkke dikkiwawo. Jiri fakkidè gai, shara dikki. Koro sharani ye jire, dalilnjudè awo raakkèna gèni, awo ti wua sunodènamadè cèraanaa dioro makki nangaro.

Shedawu Isaye

31 «Wu kèlanin kèlani shedamaro walyekko, shedanidè jire gèni.

32 Shedamani gade mbeji, koro shedar kèlanin cèdidè jirero nokkèna.

33 Yahayaro am yikkunoduwwa, ti ye jiredèa shedajo.

34 Wudè kamben gèni shedar makki, amma njèkkawo fandoworo awo ania wullèkki.

35 Yahayadè fatèla waskada nur ci. Sa ganaro karwukèjia curu nurnjuyen nammuwwa.

36 Amma shedani shedar Yahayaya nankuran kojèna, dalilnjudè kèndo Bawadè wuro tumogèkkoro sinadè, wotte kèndo dikkidèma Bawadè wua sunodènaro kèlanin shedasi nangaro.

37 Koro Bawa wua sunodènadè, tima kèlanin shedajo. Amma nayidè ngaltema kowonju fan-nuwwi, fasalnu ye ruwwi,

38 koro mananju ye karwundon napcènni, dalilnjudè kam cunodènadèa kasadduwwi nangaro.

39 Kitawuwadèa kèla hangallayen kèranuwi, tayilan ro sawisoye fanduwiro tèmanuwwa nangaro, amma kitawu anima kèlanin shedar cado!

⁴⁰ Adə yaye naniro isuwe ro sawisoye fandoro wayew.

⁴¹ «Amber gəni daraja makki.

⁴² Amma nayia nonjakkəna, kərawo Alaye karwundon bawo.

⁴³ Cu Bawaniyen kadikko, amma wua moworo wasew. Kam gade cu kəlanjuyen kadioa, tia mowuwi.

⁴⁴ Nayi daraja kattendon manuwi, amma daraja Ala runjuyen isidəa manuwwawodə, ndayilan gèle ranguwe wua sasarawi?

⁴⁵ Bare wuma nayia na Bawadəyen ngadarn-jakkiro təmanuwwi. Ngadarmandodə tima Nawi Musa wo, kam duwon təmando tiro yakkuwwadə.

⁴⁶ Ca Nawi Musaa jiremaro yasarawwa, wu yea sasarawi, kəlanin ruwujəna nangaro.

⁴⁷ Amma awo ruwujənadəa yasarawwia, ndayin gèle manani yasarawi?» yeno.

6

Isaye am dəwu uwu ambadu

(Mat 14.13-21; Mar 6.30-44; Luk 9.10-17)

¹ Ngawo adəyen Isa bərəm Galileye tia bərəm Tiberiyasselan bowojaidəye cinju todəro koyeno.

² Jama kada ye tia geya, alama ajabba ajabba kəla am dondiyen cədi caruna nangaro.

³ Daji Isa kəla kau kuruwu laayero juwane fuwurawanju-a rokko napkera.

⁴ Akko sala Laya Njəkkayirambe sala yaudiyayedə karənjəna.

⁵ Isa kəla sapce jama kada nanjuro isairo kirunniya, Filibusso: «Ndaran burodi yuwiye am ani jagaroro?» cène kiworo.

⁶ Adəa wuldunjudə, Filibussa rijapturo, dalilnjudə Isa kəlanjuma awo cədidəa nojəna nangaro.

⁷ Daji Filibusse tiro: «Wundunja yaye burodi gana laa cuwandoro dinariyus* yer yindima cədiwawo!»

⁸ Fuwurawadəye falnja Andarawus yaana Siman Biturusse tiro:

⁹ «Akko na adən tadaana laa burodi sayirre uwu-a buni yindi-a cədana mbeji, amma am ngəwu aniro awi cəddi?» yeno.

¹⁰ Isaye tayiro: «Jamadəa yakkowo napca,» yeno. Nadən kajim kəri tənas mbeji nangaro, amdə napkera. Tayi kongwadə alama dəwu uwu gai.

¹¹ Daji burodidəa ngoje Alaro ardiyenniya, am napkadadəro dagaryeyeno. Bunidə yen ngai cəde, har məradunja galyeno.

¹² Jawune kulyeranniya, Isaye fuwurawanjuro: «Njongowa gapcanadəa cammowo, bare awima faccəgənni,» yeno.

¹³ Adəgaima njongo burodi uwu sayirre am jawune koljanayedəa capcane jowo mewun yindin kesəmbərə.

¹⁴ Jamadə alama ajabba Isa cədənadəa kerunniya, tayiye: «Jiremaro kam adə tima nawi duniaro isimadə[†] wo!» cani.

* **6:7 6.7 dinariyus** - Wuri Rombe. Dinariyus faldə alwasi kida kawu falle. † **6:14 6.14 nawi duniaro isimadə** - Almasiwu.

15 Adə nangaro isane tia dunodunon cadane mairo cadiro asuyenniya, Isa tayia kolje runju tok kəla kaudəyero walde giwa.

*Isaye kəla ingiyen silan ledu
(Mat 14.22-36; Mar 6.45-56)*

16 Dunia kajiriyenniya, fuwurawa Isayedə ci bərəmberō jəpcagane

17 maararo ngasaye kanji bərni Kafarnaam-berō faljane kodu badiyera. Dunia ləmjəna, Isa ye koroma tayia najəgənni.

18 Karuwa dunoa cije fuje, har bərəmdə jauro camballadan.

19 Kilometər uwu bi arakku gairo ledu kedənniya, Isa kəla ingiyen silan leje maaradəa karənji kero. Kerunniya, jauro riyera.

20 Amma Isaye tayiro: «Wuma, bare rinuwwi!» yeno.

21 Daji fuwurawadə karwu kəjiaro curo maaradəyen tia camoye kərgaanniyama, maaradə na lejaidəro kadio.

22 Wajənanjua jama ci bərəmbe todən nap-canadə maara falma nadən dəgaro asuyera. Koro Isa maaradəro fuwurawanju-a rokko ngaanni, amma runja leyeraro nojana.

23 Daji maarawa gade bəla Tiberiyasselan karən na Kəma Isa Alaro ardije burodi jagərənadəyero kadira.

24 Jamadə Isa ye bawo, fuwurawanju ye baworo kerunniya, daji maarawadəro ngasaye bərni Kafarnaamberō tia maduro leyera.

Isa kəmbo ro fandoye

²⁵ Jamadə ci bərəmbe todən Isaa kewandənniya, tiro: «Sayinna, sawi na adəro kadim?» cane keworo.

²⁶ Isaye: «Jiremaro nayiro wulnjagakki, alama ajabba ajabba ruwwa nangaro gəni, burodi ngəruwe kulluwwa nangaro wua masuwi.

²⁷ Bare kəmbo njəpcı adəro kida diwwi, amma kəmbo ro sawisoyerō kida dəwo, kəmbo duwon Tada Kambedə nayiro njadidə, awoa Ala Bawadə tawa kənduwonjuyedəa Tada Kambedəro gənajəgəna.»

²⁸ Daji tiro: «Kida Alayedəa dioro awi gəle diye?» cane keworo.

²⁹ Isaye tayiro: «Kida Alayedə tima kam cunodənadəa kasaddowo!» yeno.

³⁰ Tiro: «Alama ajabba jīri fi dime ruiye nia kasannjiye? Awi gəle dimi?

³¹ Kaariyande kəmbo tiro man[‡] canidəa karaalan jawuna, kitawulan ruwuwendədə gai: “Tayiro kəmbo samelan isənadəa jaworo kaino.”[†]

³² Isaye: «Jiremaro nayiro wulnjagakki, Nawi Musa gəni kəmbo samelan isənadəa njado, amma Bawanima nayiro kəmbo jireye sameyedəa njadi.

³³ Awoa kəmbo Alayedə, tima kam samelan jəpcə duniaro ro sawisoye cimadə wo!»

³⁴ Daji tiro: «Kəma, sawisoro kəmbo adəa andiro sadəne!» yera.

³⁵ Isaye tayiro: «Wuma kəmbo ro fandoyedə wo! Kam naniro isənamadə təmmaro kəna

[‡] **6:31 6.31** *man* - Kəmbo samelan isənadə. [†] **6:31 6.31** Neh 9.15

fanjiwawo, koro kam wua mərsasənamadə ye təmmaro ngudu fanjiwawo.

³⁶ Amma nayiro wulnjagakkəna, wua suruwwa duwon, njasarairo wayew.

³⁷ Am duwon Bawadə wuro sina samma naniro isai, koro kam naniro isənadəa təmmaro wakkiwawo.

³⁸ Awo karwuni cəraana gəni, awo ti wua sunodənadə cəraana dioro samelan jəpkekko.

³⁹ Awo ti wua sunodənadə cəraanadə tima am wuro sinadəye falmaa fuddəkkiwawo, amma yim daryeyeas tayia karmolan sangəkki.

⁴⁰ Akko awo Bawani cəraaanadə, wundu duwon Tadadəa cure kasaccənadə ro sawisoye cuwandi, koro yim daryeyea wu ye tia karmolan sangəkki,» yeno.

⁴¹ Tima kəmbo samelan isənadə wo cənna nangaro, yaudiyadə karwunja waje:

⁴² «Ti adə Isa tada Isuwuye, gəna? Bawanju-a yanju-aa noniyena, gəna? Ndayin gəle samelan kadikko cəni?» yera.

⁴³ Isaye tayiro: «Bare karwundo wajənni!

⁴⁴ Wunduma rakce naniro isiwawo, sai Bawa wua sunodənamadə tia gərjiyya. Wu ye yim daryeyea tia karmolan sangəkki.

⁴⁵ Akko awo curo kitawuwa nawiyayen ruwuwdadə: “Tayi sammaa Ala alamji.”[†] Wundu duwon Bawadəa fanje asujənamadə naniro isi.

⁴⁶ Ti Alayen isənadəro kajia, wunduma Bawadəa curunni. Tidə Bawadəa curuna.

47 Jiremaro nayiro wulnjagakki, kam wua mərsasənamadə ro sawisoye cuwandi.

48 «Wuma kəmbo ro fandoyedə wo!

49 Kaariyando kəmbo tiro man canidəa karaan jawuna, koro sanuna.

50 Amma kam duwon kəmbo samelan isidəa juwuidə, nuiwawo.

51 Wuma kəmbo ro fandoye samelan isənadə wo. Kam kəmbo adəa juwuia, sawisoro dəgai. Kəmbo duwon duniaro ro sawisoye cawandoro yikkidə, tima da tiyiniye wo.»

52 Adə nangaro yaudiya kattenjan kambiwu cade: «Ndayin gəle rakce da tiyinjuye sade ngəriyo?» cani.

53 Isaye: «Jiremaro nayiro wulnjagakki, da tiyi Tada Kambedəa ngəruwwawoa, bunju ye yawwawoa, nayilan ro bawo.

54 Kam duwon dani jəgəre buni caimadə ro sawisoye cuwandəna, koro wu ye yim daryeyeatia karmolan sangəkki.

55 Dani ye kəmbo jireye, buni ye kənja jireye.

56 Kam dani jəgəre buni caimadə wulan dəgai, wu ye tilan dəgakki.

57 Jiri Bawa Kəndəgaima wua sunode ti nangaro wu ye roa dəgakkidə gai, kam duwon wu kəmbonju womadə, wu nangaro ti ye roa dəgai.

58 Adəma kəmbo jireye samelan isənadə wo, jiri kaariyandoso jawune sanunadə gai gəni. Kam kəmbo adəa juwunamadə sawisoro dəgai,» yeno.

59 Curo dandal bərni Kafarnaamben jamadəa alamji duwon, Isa awo ania wulyeyeno.

Mana ro sawisoye

⁶⁰ Fuwurawa Isaye ngəwunja adəa fangeraniya, tayiye: «A! Mana adə jauro jau! Wundu gèle rakce tia fanji?» yera.

⁶¹ Isa karwunja mana adəa wajiro asuyenniya, tayiro: «Adə cakke talluwi wa?

⁶² To, Tada Kambedə nanju caye dəganadəro walde leji ruwia, nda?

⁶³ Ruhu Alaye tima ro njomadə wo, kənduwo kambedə awimaro faidajiwawo. Mana nayiro wulnjagakkənadə ruhu ye, ro ye.

⁶⁴ Amma curondon am laa kasaccanni mbeji,» yeno. Tən badiduramnin Isa am tia kasaccan-nidə-a kam tia sərəcciyidə-aa nojəna.

⁶⁵ Daji Isaye: «Adəma nangaro nayiro wulngeyerakko, wunduma rakce naniro isiwawo, sai Bawadə tiro amarjiyya duwon,» yeno.

⁶⁶ Kəla adəyen fuwurawa Isaye ngəwunja tia ga koljane ngaworo walladara.

⁶⁷ Daji Isaye mewun yindindəro: «Nayi ye wua kolsuwiya, raawwa wa?» cəne tayia kiworo.

⁶⁸ Siman Biturusse tiro: «Kəma, na wunduyero gèle leniye? Nima mana ro sawisoyea wo!

⁶⁹ Yasaraiyena ye, noniyena ye, nima Tayir Alayedə* wo!» yeno.

⁷⁰ Isaye tayiro: «Wu gəna nayi mewun yindindəa kərenjakko? Amma kamndo fal sedan!» yeno.

⁷¹ Adəa kəla Yahusa tada Siman Iskariyotten wulyeno, dalilnjudə tima mewun yindindəye

* **6:69 6.69 Tayir Alayedə** - Kaala Almasiwuye. Biwubawoma, am gade-a gade.

falnja mukko kəladowayero Isaa sərəcciyidə wo.

7

Kasattunambu yaanawa Isaye

¹ Ngawo adəyen Isa cidi Galileyen didiriyeno. Cidi Yahudiyayen didiridu cəraanni, yaudiyadə tia roro njejoro majai nangaro.

² Ngəməri Leimaye sanju karəngenniya,

³ yaanawa Isaye tiro: «Na adən cine cidi Yahudiyayero lene, fuwurawanəmsodə ye kida dimidəa caroro.

⁴ Kam nowadarо waldु cəraanamadə awo cədidəa gərajiwawo. Awo ania dimia, duniaro fəledəgəne!» yera.

⁵ Ase, yaananjudəma tia kasaccanni.

⁶ Daji Isaye tayiro: «Sani koroma cədənni, amma sandodə sawiso dabbargada.

⁷ Duniadə rakce nayia wanjaiwawo, amma wua wasəna, dalilnjudə kəndonju diwi wulləkki nangaro.

⁸ Nayidə na ngəməridəyero lenowo, wudə ngəməri adəro lekkiwawo, sani koroma cədənni nangaro,» yeno.

⁹ Awo ania tayiro wulyeyenniya, cidi Galileyen napkeno.

Isa Ngəməri Leimayen

¹⁰ Amma yaanawanjudə na ngəməridəyero leyərənniya, Isa ye federo gəni, asərlan cije leyeno.

¹¹ Yaudiyadə na ngəməridəyen tia majane: «Ti ndaran?» cani.

¹² Koro curo jamadəyen am kada kəlanjun kambiwu kedo. Laaye: «Ti kam ngəla,» cani, laa ye: «A'a, amba cuwatki,» cani.

¹³ Amma wunduma kəla Isayen federo mana cədiwawo, yaudiyadəa rijana nangaro.

¹⁴ Daji ngəməridə dawunjun duwon, Isa Fado Alayero ngaye jamaa alamdu badiyeno.

¹⁵ Yaudiyadə ajapcane: «Kam adə ngaltema kərajənnidə, ndayin kitawudəa noyeno?» cani.

¹⁶ Isaye tayiro: «Alamdunidə wuye gəni, ti wua sunodənadəye.

¹⁷ Kam awo Ala cəraanadəa dio cəraanaa, alamdudə wuye gəni, Alayero noji.

¹⁸ Kam ngumnjun mana cədimadə daraja kəlanjuye maji, amma kam tia cunodənadəye daraja majidə, tidə jirema, koro tilan jirenambu bawo.

¹⁹ Nawi Musa nayiro Attauradəa njadəna, gəna? Amma wundundoma wadawanjudəa jəgaiwawo. Awiro wua roro njejoro manuwi?» yeno.

²⁰ Jamadə tiro: «Ni karuwama! Wundu nia njejoro maji?» yera.

²¹ Isaye tayiro: «Awo ajabba fal kidəkkəniya, nayi samma ajapkew!

²² Nawi Musa wada kajaduye njadəna, adə yaye kajadə tiyen gəni, kaariyadəyen kadio, koro yim tustuya kam kajanuwi.

²³ Bare wada Nawi Musaye ganambu tədənniro yim tustuya kam kajanuwia, awiro gəle kəla yim tustuya kam səramba isangagəkkənayen wuro gərgasəgəwi?

²⁴ Bare kuro simben shara diwwi, amma kela jireyen shara dewo!» yeno.

Isama Almasiwu Alayedə wo?

²⁵ Daji am Jerujalembe laaye: «Tima gəna kam duwon tia roro njejoro majaidə?

²⁶ Akkonju federo mana cədi duwon, awima tiro wuljaganni. Ra, jiremaro wurawandedə tia Almasiwuro asujana wa?

²⁷ Na kam adə isənadəa noniyena. Amma Almasiwudə isiya, wunduma na isənadəa nojiwawo,» yera.

²⁸ Daji Isa Fado Alayen jamadəa alamdu cədi duwon, kowo sapce: «Wua nosuwwa, koro na isəkkənadə yea nonuwwa. Ngumnin gəni kadikko, amma ti wua sunodənamadə jirema. Tia nonuwvi.

²⁹ Wu tia nokkəna, dalilnjudə nanjun kadikko, koro tima wua sunodo,» yeno.

³⁰ Adə nangaro Isaa taro mayera, amma wunduma tiro mukko gənajəgənni, sanju koroma cədənni nangaro.

³¹ Curo jamadəyen ngəwunja tia kasaccane: «Almasiwu isiya, alamaso kam adə cədənadəa kojəna cədi wa?» cani.

Gureduwuye Isaa taro madu

³² Farisawa jamadə awo ania kela Isayen wuljai fangeranniya, wurawa ŋimannaye-a Farisawa-a Isaa taro gureduwu Fado Alayea juwayera.

³³ Isaye tayiro: «Kawu ganaro nayi-a rokko dəgakki, ngawo adəyen na ti wua sunodənadəyero waldəkki.

³⁴ Wua masuwi, amma suwandumawo. Na dəgakkiro ranguwe isuwwawo.»

³⁵ Daji yaudiyadə kattenjan: «Ndara leji na duwon rangiye tia fandiyewawodə? Ra, yaudiyu curo am lardu Gəressero tatardaanadəyero wa leje am Gəressedəa alamji?»

³⁶ Awi maana awo wuljənadəye? “Wua masuwi, amma suwandumawo. Na dəgakkiro ranguwe isuwwawo.”»

Ingi ro fandoye bərəm gai

³⁷ Yim daryeye yim kura ngəməridəyea Isa cije daje kowo sapce: «Kam duwon ngudunjuamadə, naniro iso ca!»

³⁸ Kam wua kasansənamadə, kitawulan ruwuwdadə gai: “Ingi ro fandoye bərəm gai karwunjun culuve falalaji!”»

³⁹ Adəa wuldunjudə, kəla Ruhu Alaye am tia kasaccanamadə fuwun cawandiyen wulyeno. Amma sa adən Ruhudə koroma tinni, dalilnjudə Isa koroma darajanjuro ngaanni nangaro.

Yaktu jamaye kəla Isayen

⁴⁰ Jamadə mana ania fangeranniya, laanjaye: «Kam adə tima jiremaro nawidə wo!» cani.

⁴¹ Laaye: «Kam adə tima Almasiwudə wo!» cani. Amma laaye koro: «Almasiwudə cidi Galileyen wa isi?

⁴² Ra, kitawulan Almasiwudə ti kaduwu Mai Daudaye, koro bəla Baitalami na Mai Dauda dəganadən isi[†] cənna, gəna?»

⁴³ Adəgaima kəla Isayen jamadə kəwu yindiro yakkadara.

[†] **7:42 7.42** Mik 5.2

44 Curonjan laanja tia taro mayera, amma wunduma tiro mukko gənajəgənni.

Kasattunambu wurawa yaudiyaye

45 Gureduwu Fado Alaye walladaranniya, wurawa ūimannaye-a Farisawa-a tayiro: «Awiro Isaa kuduwwidə?» cane keworo.

46 Gureduwuye: «Ngalte wunduma kam adə gairo mana cədənni!» yera.

47 Daji Farisawaye tayiro: «Nayi yea jamban-jana wa?

48 Wurawa adinwuye* bi Farisawaye kam laa tia kasaccəna mbeji wa?

49 Amma jama Attaura Nawi Musaye nojanni adə baskuwada!» yera.

50 Daji Nikodimus, ti duwon Farisawaye falnja na Isayero calan lejənadə, tayiro:

51 «Kəla wadandeyen kambe cinjun fanniye awo cədidəa noniyendelan tiro shara yiddiye-wawo, gəna?» cəne kiworo.

52 Amma tiro: «Ni ye kam Galileye wa? Kitawudəa kərane rui, nawi firma cidi Galileyen culuwunni!»

Kamu kənjəna cədilan ta

53 [Daji wundu yaye fannjuro walladan.

8

1 Isa Kau Jaitunnero leyeno.

2 Suwa ləp koro walde Fado Alayero leyeno. Am samma nanjuro isai duwon, napce tayia alamdu badiyeno.

* **7:48 7.48** *wurawa adinwuye* - Fuwuwu kəwu gadegade yaudiyaye.

³ Daji maləmba Attauraye-a Farisawa-a kamu laa kənjəna dio cədi cadanaa cawude dawunjan tia casakke dayeno.

⁴ Tayiye Isaro: «Sayinna, kamu adə kənjəna dio cədi duwon, tia keda.

⁵ Attauralan Nawi Musaye andiro wada sade jiri aniro kau gəgəpkəiyo tayia roro yejiyo cənna.[†] To, ni nda, awi wulləm?» cane tia keworo.

⁶ Adəa wuldunjadə, Isaa rijapturo awo laa tia burwuduye cawandoro. Amma Isa nguje ngulondon cidi kurda badiyeno.

⁷ Tiro dama baworo koro caddi duwon, cije tayiro: «Kam curondon biwu bawomadə kamudəro burwon kau gəpcuwo!» yeno.

⁸ Koro walde nguje cidi kurda badiyeno.

⁹ Adəa fangeranniya, kuran tamiya ganaro kudero fal fallen saptane, har Isa runju kamu fuwunjun daadadəa kolyera.

¹⁰ Isa cije dayenniya, kamudəro: «Ndaran tayi? Wunduma niro wowom gənanjəgənni wa?» cəne tia kiworo.

¹¹ Tiye: «Kəma, wunduma wowomsənni,» yeno. Daji Isaye tiro: «Wu ye niro wowom gənanjəgəkkiwawo. Lene, amma adən fuwun bare gaderō biwu dimmi!» yeno.]

Isa nur duniaye

¹² Koro Isa walde jamadəro mana cədde: «Wu nur duniaye. Wundu duwon wua səganamadə təmmaro curo duwuyen lejiwawo, nur roye cuwandi,» yeno.

[†] **8:5 8.5** Lew 20.10; SK 22.22-24

¹³ Farisawaye tiro: «Ni kəlanəmlan kəlanəm shedenəmi nangaro, shedenəmdə jire gəni,» yera.

¹⁴ Isaye tayiro: «Sheda kəlaniye dikki yaye, shedenidə jire, dalilnjudə na isəkkəna-a na lekki-adəa nokkəna nangaro. Amma nayidə na isəkkəna-a na lekki-adəa nonuwvi.

¹⁵ Nayidə ambo shara kuro kamben yidduwi, amma wu kam fimaro shara yiddəkkiwawo.

¹⁶ Amma shara dikki yaye, sharanidə jire, dalilnjudə wu runi gəni, Bawa wua sunodənadə-a rokko sharaniye nangaro.

¹⁷ Wadandoman ruwuwada sheda kam yindiyedə jire.[†]

¹⁸ Wuma sheda kəlaniye dikki, koro Bawa wua sunodənadə ye kəlanin sheda cədi,» yeno.

¹⁹ Daji tiro: «Bawanəmdə ndaran?» yeranniya, Isaye: «Wua nosuwvi, Bawani yea nonuwvi. Ca wua nosuwwaa, Bawani yea nonuwwa,» yeno.

²⁰ Isa Fado Alayen alamdu cədi duwon, na sadaa fidaramben mana ania wulyeno. Amma wunduma tia cədanni, sanju koroma cədənni nangaro.

²¹ Koro Isa walde tayiro: «Wu lekki, koro wua masuwi, koro curo biwundoyen nuwi. Na lekkidəro nayidə ranguwe lenuwwawo,» yeno.

²² Kəla adəyen yaudiyadəye: «Kəlanju ceji wa? Adəmaro wa: “Na lekkidəro nayidə ranguwe lenuwwawo,” cənidə?» yera.

²³ Isaye tayiro: «Nayi cidiye, amma wu sam-eye. Nayi dunia adəye, amma wu dunia adəye

[†] 8:17 8.17 SK 19.15

gəni.

²⁴ Adəma nangaro nayiro curo biwuwandoyen nuwi wulngeyerakko. Wuma ti woro kasad-duwwia, curo biwuwandoyen nuwi,» yeno.

²⁵ Tiro: «Ni wundu?» cane keworənniya, Isaye tayiro: «Awo tən badiduramnin wulnjagakkənadəma.

²⁶ Awo ngəwu kəlandon wulduye-a sharaduye-a takkəna, amma ti wua sunodənadə jirema, koro awi awo tiyen fakkənadəmaa duniaro wulgəkki,» yeno.

²⁷ Amma kəla Bawadəyen tayiro manajiyidəro asujanni.

²⁸ Daji Isaye tayiro: «Tada Kambedəa kəskaro rogəwiya, wuma ti woro nonuwi, koro awima kəlaniro dikkiwawo, amma Bawa wua alamsənadə gai, awo ania wulləkkiro nonuwi.

²⁹ Ti wua sunodənadə wu-a rokko. Wua runi kolsənni, dalilnjudə sawisoye awowa cəraanadəa dikki nangaro,» yeno.

³⁰ Sa Isa adəa wuljidən, am kada tia kasatkera.

Tadawa jireye Nawi Ibrahimbe

³¹ Daji Isaye yaudiya tia kasaccanamadəro: «Manani gawia, nayi jiremaro fuwurawani.

³² Jiredəa nonuwi, jiredə ye nayiro nankam kəlaye njadi,» yeno.

³³ Tiro: «Andi kaduwu Nawi Ibrahimbe, koro karea wunduyemaro ngaltema walliyende! Ndayin nankam kəlaye fandiye nəmi?» yera.

³⁴ Isaye: «Jiremaro nayiro wulnjagakki, wundu duwon biwu cədimadə karea biwuye.

35 Käreadə sawisoro gəni fadon dəgai, amma tadaadə sawisoro dəgai.

36 Adə nangaro Tadadə nankam kəlaye njadiya, nankam kəlayedəa fanduwi, diye!

37 Nayi kaduwu Nawi Ibrahimberö nokkəna, amma wua njejoro manuwi, dalilnjudə karwundoro manani ngayiwawo nangaro.

38 Wu awo na Bawaniyen rukkənadəa wulləkki, amma nayi awo bawandoyen fannuwwadəa diwi,» yeno.

39 Tiro: «Bawandedə tima Nawi Ibrahimdə wo!» yera. Isaye tayiro: «Ca nayi kaduwu Nawi Ibrahimbea, kəndo Nawi Ibrahim cədənadəa diwi.

40 Kärma wu nayiro jire Alayen fakke wulnjagakkəna duwon, wua njejoro manuwi. Nawi Ibrahim ngaltema adəa cədənni!

41 Nayi kəndo bawandoyedəa diwi,» yenniya, tiro: «Andia ngəriwu gəni sesambo, bawande tilo Ala kəlanjudəma!» yera.

42 Isaye tayiro: «Ca Ala bawandoa, wua səraawi, dalilnjudə akkoni na Alayen kadikko. Kəlani nangaro gəni kadikko, tima wua sunodo.

43 Awiro awo nayiro wulnjagakkidəa asunuwwawodə? Dalilnjudə mananidəa ranguwe fannuwwawo nangaro.

44 Bawando tima Yiwulis wo, awo bawando cəraanadəa diwiya, raawwa. Tən badiduramnin ti kamceji, koro kəla jireyen dajənni, tilan jire bawo nangaro. Kattuwu kamjiya, halnu fəlejji, dalilnjudə ti kattuwuma, koro bawa kattuwuye nangaro.

⁴⁵ Amma wudə jire wulləkkidəro, wua kasansuwwawo.

⁴⁶ Wundundo biwu dikkənaro shedaji? Jire wulləkkia, awiro wua kasansuwwawo?

⁴⁷ Kam Alayedə mana Alayedəa fanji. Dalil nayi fannuwwawoyedə, nayi Alaye gəni nangaro,» yeno.

Isa-a Nawi Ibrahim-a

⁴⁸ Daji yaudiyadəye tiro: «Ni kam Samariyaye karuwama niyenadə, jirende, gəna?» yera.

⁴⁹ Isaye tayiro: «A'a, wulan sedan bawo. Bawaniro daraja yikki, amma nayi wuro daraja njo wanuwwa.

⁵⁰ Kəlaniro darajadəa magəkkiwawo, amma Fal laa tia maji mbeji, tima sharamadə wo.

⁵¹ Jiremaro nayiro wulnjagakki, kam duwon mananidəa ngojənamadə təmmaro nuiwawo,» yeno.

⁵² Yaudiyadəye tiro: «Kərma nilan sedan naro noniyena! Nawi Ibrahim nuna, nawiya gade ye sanuna, amma niye: "Kam mananidəa ngojənamadə təmmaro nuiwawo!" nəmi.

⁵³ Ni bawande Nawi Ibrahimdəa konəmma wa? Ti nuna, nawiya gade ye sanuna. Ni wunduro kəlanəm ngoyem?» yeranniya,

⁵⁴ Isaye: «Kəlaniro daraja yikkia, darajani faidanju bawo. Bawani daraja wuro si, ti duwon tiro Alando nuwidə.

⁵⁵ Tia ngaltema nonuwwi, amma wu tia nokkəna. "Tia nokkəni," wulləkkia, kattuwuma nayi gairo walləkki. Amma tia nokkəna, koro mananju ngokki.

56 Bawando Nawi Ibrahim karwu jauro kəjiaro jamanni kuroro cəraana. Tia cure karwunju kəjjijəna,» yeno.

57 Daji yaudiyadəye tiro: «Kərwu fiwuma tammi duwon, Nawi Ibrahimba rumma?»

58 Isaye: «Jiremaro nayiro wulnjagakki, kawu Nawi Ibrahim tambimaro, wu mbeji!» yeno.

59 Adə nangaro dongur kauye tiro gəptuwuro ngoyerā, amma Isa gərade Fado Alayen kiluwo.

9

Isaye kam kambu tambənaa isangaduwu

1 Isa kodu cədi duwon, kam laa kambu tambənaa kiro.

2 Fuwurawanjuye tiro: «Sayinna, wundu biwu cəde kam adə kambu katambo? Tima ra bawanju-a yanju-a?» cane tia keworo.

3 Isaye tayiro: «Biwunju nangaro gəni bi biwu bawanjuye-a yanjuye-a nangaro gəni, Ala tilan kəndonju fəlejoro kam adə kambu katambo.

4 Kausu duwon, dole kida ti sunodənadəyedəa diyo! Bunejiya, wunduma rakce kida cədiwawo.

5 Wu dunialan dəgakki duwon, wu nur duni-aye,» yeno.

6 Awo ania wulyenniya, kanduri cidiro təwajiye dije ngoje sim kambudəyero cingeyeno.

7 Isaye tiro: «Lene, falwu ingi Silowamben* lamdəne!» yeno. Maana Silowambedə tun-odəna. Daji kambudə leje lamgadanniya, sim cuwande walladan.

* **9:7 9.7** *falwu ingi Silowambe* - Bəlaa kura cidiñ laada curon ingi raia, cidiyanju kaulan tədandəna, koro tiro butturam cani.

⁸ Kəmaskiyanju-a am calan tia lowo cədi caruna-adəye: «Tima gəna kam napkada lowo cədidə?» cane keworo.

⁹ Laaye: «Tima!» cani, laa ye: «A'a, ti gəni, camunonju,» cani. Amma kamdəye: «Wuma, diye!» cəni.

¹⁰ Adə nangaro tiro: «Ndayin gəle sim kiwandəm?» cane keworo.

¹¹ Tayiro: «Kam tiro Isa canidə cidi dije simmiro cinjiye wuro: “Lene, Silowamlan lamdəne!” yeno. Daji lekke lamgadakkəniya, sim kiwandəkko!» yeno.

¹² Tiro: «Kam attə ndaran?» yeranniya, tayiro: «Nokkəni,» yeno.

*Farisawaye kambu sim cuwandənadəro koro
njəddo*

¹³ Daji kam calan kambudəa na Farisawayero kewudo.

¹⁴ Yim duwon Isa cididəa dije sim kambudəye kajənadə yim tustuye.

¹⁵ Koro Farisawadə waldane kamdəa jiri fin sim kiwandoro keworo. Tayiro: «Cidi dije simmiro cinjiye lamgadakkəniya, rukki,» yeno.

¹⁶ Farisawadəye laanjaye: «Kam adə Alayen gəni kadio, yim tustuyero daraja cinni nangaro,» cani. Amma laanjaye: «Awiawin biwuma rakce alamaso ngai cədi?» cani. Daji tayi kəwu yindiro yakkadara.

¹⁷ Koro Farisawadə waldane kambudəro: «Awi kəla kam simməm kajənadəyen nulləmi?» cane keworənniya, tiye: «Ti nawi,» yeno.

18 Amma yaudiyadə ti kambu duwon curuiro waljənadəa njasarairo wajane har bawanju-a yanju-aa bowoyerā.

19 Tayiro: «Adə tadando wa? Ti kambu katambo nuwidə? To, awiawin kərma curuiro walyeno?» cane keworo.

20 Bawanju-a yanju-aye: «Ti tadande ye, kambu katambo yero noniyena.

21 Amma jiri fin kərma curuiro bi wundu simnju kajoro noniyende. Ti tadaana gəni, tia korowo! Cinjuman wulji,» yera.

22 Bawanju-a yanju-a adəa wuldunjadə, yaudiyadəa rijana nangaro. Caman tayidə wundu duwon Isa Almasiwuro kasaccidəa dandallan cattuluwi canna.

23 Adəma nangaro bawanju-a yanju-adəye: «Ti tadaana gəni, tia korowo!» yera.

24 Koro caye baworo waldane yaudiyadə kam calan kambudəa bowojane tiro: «Alaro daraja ye![†] Noniyena, kam adə biwuma,» yera.

25 Tayiro: «Ti biwuma bi biwuma gəniro nokkəni. Awo fal nokkəna, wu kambu duwon kərma rukki,» yeno.

26 Daji tiro: «Awi niro njəddo? Ndayin simməm kayeno?» cane keworənniya,

27 tayiro: «Wulnjagakkənama, fannuwwi. Awiro gademinno fandu rawuw? Nayi ye fuwurawanjuro wa waldu rawuw?» yeno.

28 Tia rarajane tiro: «Nima fuwuranju wo, amma andidə fuwurawa Nawi Musaye!

[†] **9:24 9.24** *Alaro daraja ye!* - Jire wulle!

²⁹ Ala Nawi Musaro mana cəddənaro noniyena, amma ti adə ndaran kadiomaro noniyende!» yera.

³⁰ Kamdəye tayiro: «Simmi kajənama, ndaran kadioro nonuwwidə jauro ajabba!

³¹ Ala biuwua kərənjiwaworo noniyena, amma wundu duwon Alaro daraja ce awo cəraanaa cədimadə, Ala tia kərənji.

³² Tən dunia alaktənayeman wunduma kam kambu tambənaye sim kajənadəa ngalte fanjənni.

³³ Kam adə Alayen gəni kadioa, awima rakce cədiwawo!» yeno.

³⁴ Tayiye tiro: «A! Ni curo biwuyen tambəmma duwon andia alamsami!» cane tia deyarо ket-tuluwo.

Kambuwa jireye

³⁵ Isa kamdəa dandaldən cattuluwunaro fangeno. Ti-a kattadəranniya, tiro: «Tada Kambedəa kasaddəmma wa?» yeno.

³⁶ Kamdəye: «Kəma, wundu ti wo duwon tia kasaddəkkidə?» cəne kiworo.

³⁷ Isaye tiro: «Tia rumma, koro tima niro mananjiydə wo!» yenniya,

³⁸ daji kamdəye: «Kəma, kasaddəkkəna,» cəne tiro ambətkeyeno.

³⁹ Daji Isaye: «Shara kamduro dunia adəro kadikko, am caruiyawomadə caroro, koro am caruimadə kamburo waljaro!» yeno.

⁴⁰ Farisawa nanjun dasaana laa mana adəa fangeranniya, tiro: «A! Andi ye kambu wa?» yera.

⁴¹ Isaye tayiro: «Ca nayi kambua, biwundo bawo, amma kärma: “Ruiye!” nuwi nangaro, biwundoa dëgawi,» yeno.

10

Misal bəri dimiyaye

¹ «Jiremaro nayiro wulnjagakki, kam duwon bəri dimiyayero cinnayen ngayiwawo na gadeyen tacce ngayimadə, ti barwu ye, jawalkorjima ye.

² Amma kam cinnayen ngayimadə, tima səni dimiyadəyedə wo.

³ Cinna guredumadə tiro kajiyi, dimiyadə ye kowonju fanjai. Dimiya kaanjua cunjalan bowoje cuttuluwi.

⁴ Kaanju sammaa cuttuluwiya, fuwunjaro koje dimiyadə tia jagai, kowonju nojana nangaro.

⁵ Təmmaro kusotto jagaiwawo, tin kuruwunno ngərəmjai, kowo kusottowaye nojanni nangaro,» yeno.

⁶ Isa tayiro misal adəa wulyeyeno, amma maananjudəa asujanni.

Isa səni ngəlama

⁷ Koro Isa walde: «Jiremaro nayiro wulnjagakki, wuma cinna dimiyayedə wo.

⁸ Am burwosane isanadə samma barwuso ye, jawalkorjimaso ye, amma dimiyadə tayia fanjanni.

⁹ Wudə cinna. Kam wuyen ngayia, njəkkawo cuwandi. Ngaye culuwi, səniram ye cuwandi.

¹⁰ Barwudə ndaldu so, njejo so, bannadu soro gənia, awima gade dioro isiwawo. Amma wudə am ro har tayilan gapcəna cawandoro kadikko.

¹¹ «Wu səni ngəlama. Səni ngəlamadə dimiya nangaro ronju ci.

¹² Kidamadə səni gəni, dimiyadə ye kaanju gəni. Buldu kənde cədi curuiya, dimiyadəa kolje cəgasi, daji buldudə ise tayia cədane tatarji.

¹³ Tidə kidama nangaro, dimiyadəro lambonju bawo.

¹⁴ «Wu səni ngəlama. Dimiyanidəa nokkəna, tayi ye wua nosana,

¹⁵ jiri Bawa wua nosəna, wu ye tia nokkənadə gai. Dimiyadə nangaro roni yikki.

¹⁶ Koro dimiya gade bəri adəye gəni takkəna. Tayi yea dole kudəkki, koro kowoni fanjai. Daji bəri fal ye, səni fal yero waljai.

¹⁷ Bawadə wua səraana, roni yikkiya, waldəkke mowokki nangaro.

¹⁸ Wunduma rakce roni ngojiwawo, amma rawonin tia yikki. Kənduwo nanin tia njoye mbeji, koro kənduwo nanin tia mowoye mbeji. Adəma wada Bawaniyen fandəkkənadə,» yeno.

¹⁹ Kəla mana aniyen yaudiyadə caye baworo kəwu yindiro yakkadara.

²⁰ Ngəwunjaye: «Kai! Ti karuwama, jori! Awiro tia kərənnuwi?» cani.

²¹ Am laaye: «Adə mana karuwamaye gəni. Karuwama rakce kambuye sim kaji wa?» cani.

²² Binəm Jerujalemnin Ngəməri Barga Dəptuwuye* cadi duwon,

²³ Isa balballa Fado Alayen tiro Ngurwo Nawi Mai Sulemanaye canilan dadaji.

²⁴ Daji yaudiyadə tia dirijane kəljane tiro: «Har sawiro andia curo duwuyen kolsami? Nima Almasiwudə woa, federo wulsagane!» yera.

²⁵ Isaye tayiro: «Nayiro wulnjagakkəna, amma wua kasansuwwi. Kəndo cu Bawaniyen dikkidə wua shedasi.

²⁶ Amma wua kasansuwwawo, nayi curo dimiyaniyen bawo nangaro.

²⁷ Dimiyanidə kowoni fanjai. Tayia nokkəna, wua sagai.

²⁸ Tayiro ro sawisoye yikki, koro təmmaro sanuiwawo. Wunduma tayia mukkonin cəmoyiwawo.

²⁹ Bawani tayia wuro sinadə awo sammaa nankuran kojəna. Wunduma rakce tayia mukko Bawadəyen cəmoyiwawo.

³⁰ Wu-a Bawadə-a tilo,» yeno.

³¹ Daji yaudiyadə tia roro njejoro waldane dongur kauye tiro gəgəptuwuro ngoyerə.

³² Isaye tayiro: «Kəndo ngəla kada Bawaniye nayiro fəlenjagakkəna. Finja nangaro wuro dongur kauye gəgəmsuwe sesuwi?» cəne ki-woro.

³³ Yaudiyadəye tiro: «Kəla kəndo ngəlayen gəni, kəla Alaa gaskadunəmben njejiye. Ni kam

* **10:22 10.22 Ngəməri Barga Dəptuwuye** - Saanduri duwon yim Israyilawu kənnasar kəla Siriwyen cawande waldane sadaa so, laya so Alaro caddənayedə.

duwon kəlanəm Alaro ngonəmidə!»

³⁴ Isaye tayiro: «Kitawundon ngai ruuwada, gəna? "Wuye: Nayi alawa!"[†] cənna.

³⁵ Kitawu Alayedə rakce baworo tədiwawo. Ala am duwon tayiro mananju cinadəro alawa cənnaa,

³⁶ awiro wu duwon Ala kərese duniaro sunodənadəro Alaa gaskanəkkəna nuwi, wu Tada Alaye nəkkənadəro?

³⁷ Kəndo Bawaniyedəa dikkiawoa, bare wua kasansuwwi.

³⁸ Amma tayia dikkia, kasansuwwawo yaye, kəndodəa kasaddowo, nonowo asunowo Bawadə wulan kərga, wu ye Bawadən kərgakkoro.»

³⁹ Koro waldane tia taro mayera, amma mukkonjan kiluwo.

⁴⁰ Koro Isa walde ngawo bərəm Jordaniyen na Nawi Yahaya kasala tuwaye cədənadəro leje napkeno.

⁴¹ Daji am kada nanjuro isane: «Nawi Yahaya awo ajabba falma cədənni, amma awo kəla kam adəyen wuljəna samma jire!» yera.

⁴² Adəgaima am kada nadən Isaa kasatkera.

11

Karmo Lajarusse

¹ Curo bəla Baitaniyen na Meram-a yanjugəna Marta-a dasaanadən kam laa dondi mbeji, cunju Lajarus.

† **10:34 10.34** Jaw 82.6

² Ti Lajarusdə yanjugəna Meram kamu duwon kawudi si Kəmayedəro fijiye kanduri kəlanjuyen cinjənadəye.

³ Yaana yindidə kam laa na Isayero canode: «Kəma, kam raammadə dondi,» yeno.

⁴ Adəa fangenniya, Isaye: «Kəndondi adəye njeroramnu karmo gəni, Alaro daraja ci, koro Tada Alaye ye tiyen daraja cuwandoro!» yeno.

⁵ Isa Marta-a yanjugəna-a Lajarus-aa cəraana.

⁶ Daji Lajarus dondiro fangenniya, na dəganadən koro kawu yindiro napkeno.

⁷ Ngawo adəyen Isaye fuwurawanjuro: «Ciniyo, cidi Yahudiyayero waldiyo!» yeno.

⁸ Fuwurawanjuye tiro: «Sayinna, tussənni yaudiyadə nia dongur kauyen njejoro mangera, koro nadəro waldəmi?» yera.

⁹ Isaye tayiro: «Dabdulan sa mewun yindin dəga, mare? Kam kausu lejia, taljiawo, nur dunia adəyedəa curui nangaro.

¹⁰ Amma kam bune lejia, talji, tilan nur bawo nangaro,» yeno.

¹¹ Adəa wulyenniya, Isaye tayiro: «Sawande Lajarus kənəm cədi, lekke tia sangəkki,» yeno.

¹² Fuwurawadəye tiro: «Kəma, kənəm cədia, ngaji,» yera.

¹³ Isa kəla karmo Lajarussen manajəna, amma tayidə kəla kənəmben manajiro təmayera.

¹⁴ Daji Isaye federo tayiro: «Lajarus nuna.

¹⁵ Nayi nangaro wu nadən bawodəro kəji fakki, wua kasansoworo. Cinowo nanjuro leniyo!»

¹⁶ Daji Toma kam tiro Kawu canidə fuwurawa gadedəro: «Andi ye leniyo Isa-a rokko nuiyo!» yeno.

Isa këma cinowo duniaye-a ro sawisoye-aye

¹⁷ Isa kadinniya, ase Lajarus kawunju dewu rai curo kauriyen.

¹⁸ Bëla Baitaniyedë karën Jerujalemben, kat-tenja alama kilometër yakku gai,

¹⁹ koro yaudiya kada na Marta-a Meram-ayero këla karmo yanjagənayen tayia tajiduro isana.

²⁰ Marta Isa kënde cëdiro fangenniya, cije tia kapkeyeno, amma Meram fadon napkeno.

²¹ Martaye Isaro: «Këma, ca ni na adənna, yanigəna bawojənni.

²² Amma kërmamaro awi yaye Alaa korəmiya, Ala njiro nokkəna,» yeno.

²³ Isaye tiro: «Yanəmgəna karmolan walje ciji,» yeno.

²⁴ Martaye: «Yim daryeye yim cinowo duni-aye karmolan walje cijiro nokkəna,» yeno.

²⁵ Isaye tiro: «Wuma cinowo duniaye-a ro-adə wo! Kam wua kasansənamadə, bawoji yaye, roa dəgai.*

²⁶ Koro wundu duwon roa dəgane wua kasansənamadə təmmaro nuiwawo. Adəa yasaramma wa?» yenniya,

²⁷ tiro: «Aaa, Këma, nima Almasiwu Tada Alaye duniaro isənadə woro kasaddəkkəna,» yeno.

²⁸ Adəa wulyenniya, Marta leje yanjugəna Meramba bowoje asərlan tiro: «Sayinna isəna, nia bowonji,» yeno.

²⁹ Meram adəa fangenniya, nagatto cije nan-juro leyeno.

* **11:25 11.25 roa dəgai** - Ro sawisoye cuwandi.

³⁰ Isadə bəlaro ngaanni, kuamison na Marta tia kapcəgənadən kərga.

³¹ Yaudiya duwon curo fadoyen tia tajijanadə Meram nagatto cije culuwunaro kerunniya, tia geya. Kauriro so dioro lejiro təmayera.

³² Daji Meram na Isa dəganadəro ise tia kirunniya, fuwunjun tungurumje tiro: «Kəma, ca ni na adənna, yanigəna bawojənni,» yeno.

³³ Isa Meram-a yaudiya ti-a rokko isanadə-a cesiriro kirunniya, karwunju kuttaje hangalnju caa ciyeno.

³⁴ Tayiro: «Ndararo tia kekkuw?» cəne kiworənniya, tayiye tiro: «Kəma, are rui!» yera.

³⁵ Daji Isa so ngoyeno.

³⁶ Yaudiyaye: «Jiri tia cəraanadəa ruiwo!» yera.

³⁷ Amma laanjaye: «Tı kambuye sim kajənadə rakce Lajarussa karmoro cəkkayiwawo wa?» yera.

Isaye Lajarussa karmolan sango

³⁸ Koro Isa karwunju jauro bannadəna duwon, kauridəro leyeno. Kauridə kul kauye, koro cinju kau kuralan jakkada.

³⁹ Isaye: «Kaudəa tuluwowo!» yeno. Marta yaana kam bawojənadəye tiro: «Kəma, jauro kinaji. Bawojənadə, kawunju dewu rai, diye!» yeno.

⁴⁰ Isaye tiro: «Wulnjəgəkkəni wa? Yasaram-maa, daraja Alaye rumi,» yeno.

⁴¹ Daji kaudəa kettuluwo. Isa kəla samero sapce: «Bawa, wua kərənsəmmadəro wusenjəkkəna.

⁴² Sawiso wua kérənsəmiro nokkəna, amma jama na adən dajanađə nangaro adəa wulyekko, nima wua sunodəmbo kasaccaro,» yeno.

⁴³ Adəa wulyenniya, kowo dunoaro sapce: «Lazarus, luwe!» yeno.

⁴⁴ Daji kam bawojənadə kiluwo, si-a mukko-a batta linnen tikkerəna, fəkka ye batta linnen jakkada. Isaye tayiro: «Tia wuinowo, lejo!» yeno.

Isaa roro njejoro mada

(Mat 26.1-5; Mar 14.1-2; Luk 22.1-2)

⁴⁵ Adə nangaro yaudiya kada na Merambero isana duwon awo Isa cédənaa carunadə tia kasatkera.

⁴⁶ Amma curonjan laa na Farisawayero lejane awo Isa cédənadəa tayiro wulyeyera.

⁴⁷ Daji wurawa řimannaye-a Farisawa-a majil-isdəa capcane tayiro: «Kam adə alama ajabba ajabba kada cədidə, awi gèle diye?

⁴⁸ Tia kolliye adəgai cədia, wundu yaye tia kasacci. Daji Romanwudə isane nande-a jamande-a sammaa camoyi,» yera.

⁴⁹ Daji falnja cunju Kaifas, tima saa adən řiman kura wo, tayiro: «Awima nonuwvi.

⁵⁰ Jamadə samma sanuiro kam fal nunama nayiro ngalworo asunuwwi wa?» yeno.

⁵¹ Mana adəa ngumnjun gəni wulyeno, amma saa adən ti řiman kuradə, nawinawi cəde Isa fuwun jamadə nangaro nui yeno,

⁵² koro jamadə runju gəni nangaro, tadawa Alaye tatardanadəa capce fallo waljaro.

⁵³ Daji tən yim adən nia Isaa roro njejoye ngoyerā.

⁵⁴ Adəma nangaro Isa federo fuwu yaudiyayen culuwiwawo, amma cidi karən karaayedəro leje bəla laa Ifərayim canidən fuwurawanju-a rokko napkeno.

⁵⁵ Ngəməri yaudiyaye sala Laya Njəkkayirambədə karəngenniya, am kada bəladeyalan cijane Jerujalembo kəlanja tayirro kalakcaro leyera.

⁵⁶ Fado Alayen dajana Isaa majai duwon, kattenjan: «Awi təmanuw? Ngəməridəro isiwawo wa?» cani.

⁵⁷ Caman wurawa rımannaye-a Farisawa-a wada cade kam laa na Isa dəganadəa nojənaa, iso tayiro wuljuwo tia cada canna.

12

Merambe Isaa sittəranjuro dabbarduwu (Mat 26.6-13; Mar 14.3-9)

¹ Sala Laya Njəkkayirambero kawu arakku gapcoa, Isa bəla Baitaniye na Lajarus kam duwon karmolan cəsangənadə dəganadəro leyeno.

² Nadən Isaro masəna dabbaryeyera. Marta masənadəa dagarji, Lajarus ye am Isa-a rokko masəna boro napcanadəye falnja.

³ Daji Meram səndal curonjun kawudi jauro tamanna cunju nardi ngoje si Isayero fijiye kanduri kəlanjuyen cinje, har buwuttu kawudidəyedə fado ngaa kimowo.

⁴ Fuwurawanjuye falnja Yahusa Iskariyot cani kam duwon tia fuwun kəladowanjuro sərəcciyidəye:

5 «Awiro kawudi adəa dinariyus* yer yakkuro calade wuridəa talaawaro cadənnidə?» yeno.

6 Adəa wuldunjudə, talaawaro kissəgəna gəni, ti barwu, koro arittanja ye mukkonjun awo curodəro casakkidəa ndalji nangaro.

7 Isaye tiro: «Tia kolle! Kawudi adəa gənadunjudə, yim sittəraniyero wua dabbar-duwuro adəa kido.

8 Talaawasodə sawisoro curondon mbeji, amma wudə sawisoro gəni curondon dəgakki,» yeno.

Lajarussa roro njejoro mada

9 Jama yaudiya kada kadami Isa nadən mbejiro fangeranniya, cijane ti runjua gəni, Lajarus kam karmolan cəsangənadə yea kuroro kadira.

10 Daji wurawa ərimannaye nia Lajarus yea roro njejoye ngoyer,

11 dalilnjudə yaudiya kada kəla tiyen tayia koljane Isaa kasaccana nangaro.

Isaye mai gai Jerujalembo ngawo

(Mat 21.1-11; Mar 11.1-11; Luk 19.28-40)

12 Wajənanjua jama kada ngəməridəro isanadə Isa Jerujalembo isiro fangeranniya,

13 ngəlai diwinoye ngojane tia kaptuwuro keluwo. Kowo sapcane: «Hosanna!† Bargaa ti cu Kəmandeyen isimadə! Bargaa Mai Israyi-layedə!»† cani.

* **12:5 12.5 dinariyus** - Wuri Rombe. Dinariyus faldə alwası kida kawu falle. † **12:13 12.13 Hosanna!** - Kalma təlam yaudiyaudiye, maananjudə «Alaa yungoriyo!» † **12:13 12.13** Jaw 118.25-26

14 Daji Isa kutta koroye cuwande juwane kəlanjun napkeno, kitawulan ruwuadadə gai:

15 «Fero Siyonne,[‡] bare rinəmmi! Akko mainəm kəla kutta koroyen[§] napkada kənde cədi.»[†]

16 Fuwurawanju awo ania awimaro burwon asujanni, amma Ala Isaro daraja kenniya, daji awo ani kəlanjun kitawulan ruwudəna ye, tiro caddəna yea takkera.

17 Jama duwon Isa-a rokko sa Lajarussa curo kauriyen bowoje karmolan cəsangənadən dasaanadə shedə cadi.

18 Dalil jama kada tia kaptuwuro caluwunayedə alama adəa cədəna fanjana nangaro.

19 Daji Farisawaye kattenjan: «Ruwi wa? Awima ranguwe diwwawo. Akko dunia nga ngawonju jaana!» yera.

Am lardu Gəresse laaye Isaa madu

20 Curo am Alaro ambəttuwuro sa ngəməriye Jerujalembo isanadəyen am lardu Gəresse laa ye mbeji.

21 Na Filibus kam Baitsaida cidi Galileyero isane tiro: «Maləm, Isaa kuroro maniye,» yera.

22 Filibus leje Andarawusso wuljiye, Andarawus-a Filibus-a ye na Isayero lejane tiro wulyeyera.

23 Isaye tayiro: «Sa cədəna, sa duwon Tada Kambe daraja cuwandidə.

[‡] **12:15 12.15 Fero Siyonne** - Am Jerujalembe, wotte jama Alaye. [§] **12:15 12.15 kəla kutta koroyen** - Noduwroram Isa Mai Yaudiyaye duwon, nanlewan rokura bawoa kənde cədiyedə.

[†] **12:15 12.15 Jak 9.9**

²⁴ Jiremaro nayiro wulnjagakki, kasuni algamaye cidiro cure nuiwawoa, runju napci. Amma nquia, nema kada cakki.

²⁵ Kam duwon ronju ceraanamadə ronjudəa cuwatki, koro kam duwon dunia adən ronjua wajənamadə tia har ro sawisoyerō cəriwi.

²⁶ Kam laa nanwolodi wuro səddia, wua səga! Koro na dəgakkənadən wolodini ye dəgai. Kam laa nanwolodi wuro səddia, Bawadə daraja tiro ci.

²⁷ «Kərma karwuni kuttu. Awi gəle wulləkki? Bawa, sa adəro* wua səkkaye? A'a, adəma nangaro sa adəro kadikko.

²⁸ Bawa, cunəmbo daraja ye!» yeno. Daji kowo samelan nukce: «Tiro daraja yikkəna, koro yaye daraja yikki,» yeno.

²⁹ Jama nadən daadadə kowodəa fangeranniya, gərdü keyeraye cani, laaye: «Malaiya laa tiro mana cəddo,» cani.

³⁰ Isaye tayiro: «Kowo adə wu nangaro gəni, nayi nangaro nukkeno.

³¹ Kərmama dunia adəro shara kamdiyi, kərma mai dunia adəyedəa† dujane culuwi.

³² Wudə, wua rosəgəwiya, am sammaa naniro gərgəkki,» yeno.

³³ Adəa wuldunjudə, karmo jiri fin fuwun nuidəa fəleyeno.

³⁴ Daji jamadəye tiro: «Curo Attaurayen Almasiwudə sawisoro dəgairo fanniyena.† Ndayin

* **12:27 12.27** *sa adəro* - Kəska Almasiwuyedə sa bone njaye, amma nanngəla Alaye nangaro, sa adə sa daraja fandoye yero waljəna. † **12:31 12.31** *mai dunia adəyedə* - Yiwulis. † **12:34**

12.34 Jaw 110.4; Ish 9.7; Ejk 37.25; Dan 7.14

gèle Tada Kambedəa kəskaro rojagai nəmi?
Wundu Tada Kambe adə?» yera.

³⁵ Daji Isaye tayiro: «Nurdə koro yaye dawundon sa ganaro mbeji. Nur tawwa duwon, dadanowo, bare duwu nayia njawandənniro. Kam duwon curo duwuyen lejimadə na leji nojənni.

³⁶ Nurdəa tawwa duwon, nurdəa kasaddowo, tadawa nurrero walloworo,» yeno. Isa awo ania wulyenniya, nadəa kolje tayilan gəraadan.

Kasattunambu yaudiyaye

³⁷ Isa fuwu jamayen alama ajabba ajabba kada cədəna yaye, tia kasaccanni.

³⁸ Adəgaima awo Nawi Ishaya kitawulan wuljənadə wakkayeno. Tiye: «Kəmande, wundu kawuñinde kasacco? Koro wunduro Kəmande mukkonju kənduwua fəlejuwo?»[†] cənna.

³⁹ Adəma nangaro rakcane kasaccaiwawo. Koro yaye Nawi Ishayaye:

⁴⁰ «*Ala simnja jakce kəlanja kibbjəgəna,
bare simnjan carunni, koro karwunjan asujan-niro.*

*Ngai gənia, naniro waldane tuwa cade,
tayia isangagəkki,*»[†] cənna.

⁴¹ Nawi Ishaya daraja Isaye curuna ye, kəlanjun manajəna ye nangaro, awo ania wulyeno.

⁴² Adə yaye curo wurawa yaudiyadəyen ngəwu Isaa kasaccana. Amma Farisawa nangaro federo

† **12:38 12.38** Ish 53.1 † **12:40 12.40** Ish 6.10

wuljaiwawo, bare Farisawadə tayia dandallan cattuluwunniro,

⁴³ awoa daraja kambedəa Alayemaa kojənaro caraana.

⁴⁴ Daji Isaye kowo sapce: «Kam wua kasansənamadə, wua gəni, ti wua sunodənadəa kasacco!

⁴⁵ Koro kam wua suruimadə ti wua sunodənadəa curui.

⁴⁶ Wu duniaro nur gai kadikko, wundu duwon wua kasansənamadə, bare curo duwuyen dəganniro.

⁴⁷ Kam duwon manani fanje ngoduro wajənamadə, wu gəni shara tiro yiddəkki, dalilnjudə am duniayero shara njəddoro gəni, duniadəa njəkkaworo kadikko nangaro.

⁴⁸ Kam duwon wua wase manani ngo-duro wajənamadə sharamanju mbeji. Mana wulləkkənadə yim daryeyea tia sharaji.

⁴⁹ Kəlanin gəni mana kidəkko, amma Bawa wua sunodənadə awo wulləkkidə-a jiri tia wulləkkidə-aye wada wuro sina.

⁵⁰ Koro wadanjudə ro sawisoyerō nokkəna. Adəma nangaro awo wulləkkidə, jiri Bawa wulsəgənadə gairo wulləkki,» yeno.

KIDA ISAYE DAWU KƏNGAYAMBANJUYEN

¹ Kawu sala Laya Njèkkayirambedero,* Isa sanju dunia adəa kollème na Bawanjuyero leduye cədənaro nojəna duwon, jamanju dunia adəyea cəraana nangaro, tayiro kərawonju cotto fəleyeyeno.

² Yiwulis calan nia Isaa sərəttuwuye curo karwu Yahusa Iskariyot tada Simannero cakkəna. Bəri lesayelan,

³ Isa Bawadə awo sammaa mukkonjuro cakkəna ye, na Alayen kadio na Alayero waldi yero nojəna duwon,

⁴ daji cije kajəmunju gənaje batta laa ngoje canjanjuro kikkero.

⁵ Ngawo adəyen ingi tasaro fijiye si fuwurawanjuyedəa tuldu badije batta canjanjuro cikkerənadən cinji ngai duwon,

⁶ na Siman Biturussero kadinniya, Biturusse tiro: «Kəma, nima wa sini tulləmi?» yeno.

⁷ Isaye tiro: «Awo dikkidəa kərma asunəmbawo, amma fuwun asunəmi,» yeno.

⁸ Biturusse tiro: «A'a, təmmaro sini tulləmbawo!» yenniya, Isaye: «Tulnjəkkənia, nanilan nuwanəm bawo,» yeno.

⁹ Siman Biturusse: «Kəma, sini runju gəni, mukkoni-a kəlani-a yea tulle!» yeno.

¹⁰ Isaye tiro: «Kam kasaldənadə, sinju tulda gənia, kadawu tilan bawo. Nayi tayir, amma nayi samma gəni,» yeno.

¹¹ Isa sərəttuwumanjudəa nojəna, adəma nangaro tiye: «Nayi samma gəni tayir wo,» yeno.

* **13:1 13.1** sala Laya Njèkkayirambe - Laya Israyilawuye jaman Nawi Musayen.

12 Sinja tulje kerənniya, Isa kajəmunju ngoje luje walde napce tayiro: «Awo njaddəkkənadəa asunuwwa wā?

13 Wua sayinna-a Kəma-alan bowosuwi, jirendoа, wuma ti wo nangaro.

14 Daji wu Kəmando ye, sayinnando ye duwon sindo tulləkkənadə, si amandoye tulda nayi yero wajimnjaana.

15 Nayiro misal ngeddəkko, nayi ye jiri njaddəkkənadə gai amandoro yiddowo!

16 Jiremaro nayiro wulnjagakki, wolodi banju ngimbaa kojiwawo, koro kadunoma ye kam duwon tia cunodənadəa kojiwawo.

17 Awo ania nonuwwadə, tayia diwia, bargando.

18 Kəla nayi sammayen gəni mananəkki, am kərenəkkənadəa nokkəna. Amma dole sai awo kitawulan ruwuwardadə wakkajiya: “Kam wu-a rokko masəna diyedə kəladoniro waljəna.”[†]

19 Kərma kawu wakkajiro nayiro wulnjagakki, sa wakkajiya, wuma ti woro kasaddoworo.

20 Jiremaro nayiro wulnjagakki, wundu duwon kam nodəkkənadəa cəmowonadə wumaa səmowo. Koro wundu duwon wua səmowonadə ti wua sunodənamaa cəmowo,» yeno.

*Masəna sala Laya Njəkkayirambe
(Mat 26.17-25; Mar 14.12-21; Luk 22.7-13)*

21 Awo ania wulje kerənniya, Isa hangalnju jauro cije: «Jiremaro nayiro wulnjagakki, kamndo laa wua mukko kəladowaniyero sərənsiyi,» yeno.

[†] **13:18 13.18** Jaw 41.9

²² Fuwurawadə kattenjan ninidane kəla wundaiyen manajimaro nojanni.

²³ Falnja ti duwon Isa jauro cəraanadə gəre Isayen giriskada mbeji.

²⁴ Daji Siman Biturus kəla wundaiyen manajiro tia cuwororo bəlaana kam giriskadadəro kiddo.

²⁵ Daji Isaa karənje tiro: «Kəma, wundu?» cəne kiworo.

²⁶ Isaye: «Kam duwon tiro burodi adəa yi-gapkəkke yikkimadə, tima!» yeno. Burodidəa kigapkenniya, Yahusa tada Siman Iskariyottero kaino.

²⁷ Njangodəa kimowonniya, Yiwulis karwunjuro kərgawo. Isaye tiro: «Awo dimidəa duwan de!» yeno.

²⁸ Amma curo am masənaro napcanayen falnjama awiro adəa tiro wulyeyenor asujənni.

²⁹ Yahusa arittadə mukkonjun nangaro, laanja Isaye tiro lejo kare ngəməriyedəa cuwo bi awo laa talaawaro co wuljoro təmayera.

³⁰ Yahusa njangodəa kimowonniyama, kiluwo. Sadə bune.

Wada bərin

³¹ Yahusa kiluwunniya, Isaye: «Kərma duwon Tada Kambedə daraja cuwandi, koro Ala ye tiyen daraja cuwandi.

³² Tiyen Ala daraja cuwandia, Ala kəlanju ye tiro daraja ci, koro sadəman tiro daraja ci.

³³ Tadawani sanana, sa gana laaro curondon dəgakki. Wua masuwi, koro yaudiyaro wulgəkkənadə gai nayi yero kərma wulnjagakki, na lekkidəro ranguwe lenuwwawo.

³⁴ Nayiro wada bərin njadékki: Amandoa rawowo! Jiri nayia njaraakkənadə gai, nayi ye amandoa rawowo!

³⁵ Amandoa raawwaa, adəgainin am samma nayi fuwurawaniro nojai,» yeno.

Isaye Biturus tia angərji wuldu

(Mat 26.31-35; Mar 14.27-31; Luk 22.31-38)

³⁶ Siman Biturusse tiro: «Kəma, ndararo lenəmi?» cène kiworənniya, Isaye tiro: «Na lekkidəro rangəme kərma wua səgambawo, amma fuwun səgami,» yeno.

³⁷ Biturusse tiro: «Kəma, awiro kərma rangəkke njəgakkiwawodə? Ni nangaro roni yikki,» yeno.

³⁸ Isaye tiro: «Wu nangaro ronəm yimi? Jiremaro niro wulnjəgəkki, ku kawu gudowom kokkore cakkidəro, wua yakkuro angərsəmi,» yeno.

14

Isa jawal Alaye

¹ «Bare karwundo kuttajənni. Alaa kasad-dowo, wu yea kasansənowo!

² Fado Bawaniyen na naptuye kada mbeji. Adə gənia, wulnjagakkiwawo. Lekke nayiro na dabbarnjagakki.

³ Lekke na dabbarnjagakkiya, waldəkke isəkke naniro njasadékki, na wu dəgakkidən nayi ye dəgaiworo.

⁴ Koro jawal na lekkiyedəa nonuwwa,» yeno.

⁵ Tomaye tiro: «Kəma, na lenəmidəa noniyende. Ndayilan rangiye jawaldəa noniye?» yeno.

6 Isaye tiro: «Wuma jawaldə wo, wuma jiredə wo, wuma rodə wo. Wuyen gənia, wunduma na Bawadəyero isiwawo.

7 Wua nosuwawa, Bawani yea nonuwi. Na adən fuwun tia nonuwwa ye, ruwwa ye,» yeno.

8 Filibusse tiro: «Kəma, Bawadəa fəlesagane, adə məradunde galji,» yenniya,

9 Isaye tiro: «Filibus, wu tussəna nayi-a rokko duwon, koroma wua nosəmmi? Kam wua surunadə Bawadəa curuna. To, ndayin gəle Bawadəa fəlesagane nəmi?

10 Wu Bawadəlan kərgakko, Bawadə ye wulan kərgaro kasaddəmmi wa? Mana wu wulnjagakkidəa ngummin gəni wulləkki, amma Bawa wulan dəganadə kəndonju cədi.

11 Wu Bawadəlan kərgakko, Bawadə ye wulan kərgaro kasaddowo, bi kəndodə nangaro kasaddowo!

12 «Jiremaro nayiro wulnjagakki, kam wua kasansənamadə ye kəndo dikkidəa cədi. Koro kəndo animaa kojəna cədi, na Bawadəyero lekki nangaro.

13 Awi yaye cunilan koruwiya, dikki, Bawadə Tadadən daraja cuwandoro.

14 Awo laaro cunilan wua suworuwia, dikki.

Kənsio Ruhu Alaye

15 «Wua səraawwa, wadawani gawi.

16 Daji Bawadəa korəkke nayiro Banama gade nayi-a rokko sawisoro dəgaro njadi.

17 Tima Ruhu jireyedə wo. Duniadə rakce tia cəmoyiwawo, tia carunni bi nojanni nangaro. Amma nayidə tia nonuwwa, dalilnjudə nayi-a rokko kərga, koro karwundon dəgai.

¹⁸ «Nayia ngəni kolnjakkiwawo, waldəkke nandoro isəkki.

¹⁹ Sa gana cədiya, duniadə gadero suruiwawo, amma nayi wua suruwi. Wu roa dəgakki nangaro, nayi ye roa dəgawi.

²⁰ Yim adən wu Bawadəlan kərgakkoro nonuwi, nayi ye wulan kərgaw, wu ye nayin kərgakkoro nonuwi.

²¹ Kam wadawani ngoje jəgaimadə, tima kam wua səraanadə wo. Koro kam wua səraanadəa Bawani cərayi, wu ye tia raakke tiro fəledəgəkki,» yeno.

²² Yahusa tada Iskariyotte gənidə tiro: «Kəma, ndayilan duniadəro gəni, andiro fəledəgəmi?» cəne kiworo.

²³ Isaye tiro: «Kam laa wua səraanaa, manani jəgai. Bawani tia cərayi, nanjuro isiye ti-a rokko nammiye.

²⁴ Kam wua səraannimadə manani jəgaiwawo. Koro mana fannuwidə kakke gəni, Bawa wua sunodənadəye.

²⁵ «Awo ania wu curondon dəgakkəna duwon nayiro wulngeyerakko.

²⁶ Banamadə, Ruhu Alaye ti duwon Bawa cunilan cunodidə, nayiro awisoa alamnjagai, koro awo wulnjagakkəna sammaa isatannjagai.

²⁷ Nanlewa kolnjagakki, nanlewani nayiro njadəkki. Jiri dunia cidə gainin gəni nayiro njadəkki. Bare hangalndo cijənni bi rinuwwi!

²⁸ Nayiro: "Wu lekki, koro waldəkke nandoro isəkki," wulnjagakkənadəa fannuwwa. Wua səraawwaa, na Bawadəyero lekkiro kəji fan-nuwi, Bawadə wua kosəna nangaro.

29 Kérma kawu wakkajiro nayiro wulnjagakkéna, sa wakkajénadé, kasaddoworo.

30 Ngewuro nayiro mananjagakkiwawo, mai dunia adayedé* kende cedi nangaro. Kélanin kénduwó cédanni.

31 Amma duniadé Bawadéa raakkénaro nojoro awo Bawadé wua sakkénadéa dikki. Cinowo, leniyo!» yeno.

15

Isa ya inabbe jireye

1 «Wuma ya inabbe jireyedé wo, Bawanidé tima jérwumadé wo.

2 Délam wulan tada cakkiwawo fi yayea calji, koro délam tada cakki fi yayea tada kada cakkoro sérakci.

3 Nayidé mana wulnjagakkénadé nangaro kérmadéma tayirro walluwwa.

4 Wulan dégaiwo, wu ye nayilan dégakki. Jiri délam runju ya inabbero tandégénnin rakce tada cakkiwawodé gai, nayi ye wulan dégawwawoa, ranguve tada yakkuwwawo.

5 Wuma ya inabbedé wo, nayima délambadé wo. Kam wulan dégana koro wu ye tilan dégakkénamadé tada kada cakki, dalilnjudé wulan géri kergawwa, awima ranguve diwwawo nangaro.

6 Kam duwon wulan dégannimadé, tia délam gai deyaro gëpcagane ngamji. Daji tayia capcane kannuro fijagane warjai.

* **14:30 14.30 mai dunia adayedé** - Yiwulis.

⁷ Amma nayi wulan dəgawe manani ye nayilan dəgaia, awo raawwaa korowo, fanduwi.

⁸ Akko awo Bawaniro daraja cidə: Tada kada yakkuwiya, adəgainin nayi fuwurawani jireyero walluwi.

⁹ Jiri Bawadə wua səraanadə gai, wu ye njaraakkəna. Curo kərawoniyen dəgaiwo!

¹⁰ Wadawani gawia, curo kərawoniyen dəgawi, jiri wu ye wadawa Bawaniye gakke curo kərawonjuyen dəgakkənadə gai.

¹¹ Karwukəjini nayilan dəga, karwukəjindo ye kalkallo waljoro adəa nayiro wulnjagakkəna.

¹² «Akko wadanidə: Amandoa rawowo, jiri wu ye nayia njaraakkənadə gai.

¹³ Sawawanju nangaro ronju njodə, kərawo adəa nankuran kojəna bawo.

¹⁴ Wada nayiro njadəkkənadəa gawia, nayi sawawani.

¹⁵ Nayia wolodiyalan gadero bowonjakki-wawo, wolodi awo banju ngimba cədidəa nojənni nangaro. Amma nayia sawawalan bowonjakki, awo Bawaniyen fakkəna sammaa isanonjagakkəna nangaro.

¹⁶ Nayi gəni wua kəresuw, wuma nayia kərenjakke lenowo tada yakkowo tadando dəgaro galangerakko. Daji awi yaye cunilan Bawadəa koruwi ngaa nayiro njadi.

¹⁷ Akko wada nayiro njadəkkənadə: Amandoa rawowo!

Duniaye jama Isaya wadu

¹⁸ «Duniadə nayia wanjanaa, wumaa nayin burwonno wasoro nonowo!

19 Ca nayidə duniayea, duniadə kaanjudəa cərayi. Amma nayi duniaye gəni, curo duniayen nayia kərenjakkəna nangaro, duniadə nayia wanjana.

20 Mana wulnjagakkənadəa tangowo: "Wolodi banju ngimbaa kojiwawo." Wua basarsanaa, nayi yea basarnjai. Manani jaanaa, kaando yea jagai.

21 Amma awo ani sammaa kəla cuniyen nayiro njaddi, ti wua sunodənadəa nojanni nangaro.

22 Ca isəkke mana tayiro yiddəkkənia, biwunja bawo. Amma kərma dalil biwunja bawo caniye bawo.

23 Kam wua wasənamadə Bawani yea wajəna.

24 Ca kəndo wunduma gade cədənni curonjan dikkənia, biwunja bawo. Amma kərma wu-a Bawani-aa saruna ye, wasana ye,

25 mana wadanjalan ruwuwardadə wakkajoro: "Dalil bawoalan wua wasera."[†]

26 «Banama na Bawadəyen nayiro njakkundəkkidə, tima Ruhu jireye na Bawadəyen isidə wo. Isiya, kəla wuyen sheda ci.

27 Nayi ye kəla wuyen sheda yiwi, dalilnjudə tən badiduramnin wu-a rokko dəgawwa nangaro.

16

1 «Bare talluwapiro awo ania wulnjagakkəna.

2 Dandallan nayia njattuluwi. Ai, sa ise wundu duwon nayia roro njeyesidə kida Alaye cədoro təmaji.

[†] **15:25 15.25** Jaw 69.4

³ Bawadəa nojanni bi wua nosanni nangaro ngai cadi.

⁴ Amma awo ania nayiro wulduwunidə, sanja cədiya, tayia wulnjagakkənaro tangowo.

Kida Ruhu Alaye

«Badiduramnin awo ania nayiro wulnjagakkəni, wu-a nayi-a rokko dəgaiye nangaro.

⁵ Amma kərma na ti wua sunodənadəyero waldəkki, koro wundundoma wuro: “Ndararo lenəmi?” cəne suworənni.

⁶ Amma awo ania wulnjagakkəna nangaro, karwundo ngaso kuttajəna.

⁷ Adə yaye jire wulnjagakki, waldəkkənama nayiro ngalwo. Waldəkkiyawo, Banama nadoro isiwawo. Amma waldəkkia, tia nayiro juwanjagakki.

⁸ Isiya, duniadəro kəla biwu-a jire-a shara-ayen kəndonja diwiro tabbacciyi.

⁹ Kəla biwuyen, wua kasansanni nangaro.

¹⁰ Kəla jireyen, na Bawadəyero waldəkki, koro gadero suruwwawo nangaro.

¹¹ Kəla sharayen, mai dunia adəyedəro* shara kamdəgəna nangaro.

¹² «Koro yaye awo kada nayiro wulduwuye takkəna, amma kərmadəro ranguwe tayia ngonuwwawo.

¹³ Ruhu jireye isiya, nayia jawal jireye sammaro simonjagai. Ti ngumnjun gəni manaji, awo fanjəna runju manaji, koro awo fuwun wakkaji ye nayiro wulnjagai.

* **16:11 16.11 mai dunia adəyedə** - Yiwulis.

¹⁴ Wuro daraja si, dalilnjudə awo kakke ngoje nayiro isanonjagai nangaro.

¹⁵ Awo Bawaye samma kakke. Adəma nangaro awo kakke ngoje nayiro isanonjagai yekko.

Karwukutta fuwurawaye karwukəjiro waldū

¹⁶ «Gana tussiya, gaderō wua suruwwawo, koro gana tussiya, gademinno wua suruwi,» yeno.

¹⁷ Daji fuwurawanjuye laanja kattenjan: «Awi maana awo wulsagaiyedə wo? "Gana tussiya, gaderō wua suruwwawo, koro gana tussiya, gademinno wua suruwi," koro "Na Bawadəyero waldəkki nangaro,"» yera.

¹⁸ Daji tayiye: «Awi maana awo wulji adəye wo? "Gana tussiya," kəla awiyen manajimaro noniyende!» yera.

¹⁹ Isa kəla adəyen tia koro caraanaro asuje tayiro: «Kəla adəyeman wa amandoa kokoruwi? "Gana tussiya, gaderō wua suruwwawo, koro gana tussiya, gademinno wua suruwi,"» yeno.

²⁰ «Jiremaro nayiro wulnjagakki, yiruwi ye, njəmmuwi ye, amma duniadə kəji fanji. Karwundo kuttaji, amma karwukuttando karwukəjiro walji.

²¹ Kamu tada cambiya, jauro leiya cai, sanju cədəna nangaro. Amma tadaadəa cambiya, leiya canadəa takciwawo, karwukəji tada tambənadəye nangaro.

²² Nayi ye kərma karwundo kuttaji. Amma gademinno nayia njarukkiya, karwundo jauro kəjiji, koro wunduma karwukəjindo adəa cut-tuluwiwawo.

²³ Yim adən awimaro wua suworuwwawo. Jiremaro nayiro wulnjagakki, awi yaye Bawadəa cunilan koruwwadəa nayiro njadi.

²⁴ Koroma awima cunilan koruwwi. Korowo fanduwi, karwukəjindo kalkallo waljo!

²⁵ «Awo ania misalnin wulnjagakkəna. Sa ise nayiro misalnin wulnjagakkiwawo, amma federo kəla Bawadəyen wulnjagakki.

²⁶ Yim adən cunilan koruwi, koro nayiro Bawadəa njakkorəkki nəkkiwawo,

²⁷ awoa Bawa kəlanju nayia njaraana, dalil-njudə wua səraawwa ye, wu Alayen kadikkoro kasadduwwa ye nangaro.

²⁸ Bawadəyen isəkke duniaro kadikko, koro duniadəa kolləkke na Bawadəyero waldəkki,» yeno.

²⁹ Daji fuwurawanjuye tiro: «Akko kərma misalnin gəni, federo wulləmi.

³⁰ Kərma awisoa nonəmma ye, koro kam niro koro njəddoro məradunəm bawo yero noniyena. Adəmaro Alayen kadimbo kasaddiyena,» yera.

³¹ Isaye tayiro: «Kərma kasadduwwa wa?

³² Akko sa isi har isənama, sa duwon nayia tatarnjane wundundo yaye fannjuro leje wua runi kolsidə. Amma wudə runi gəni, Bawadə rokkonin nangaro.

³³ Awo ania nayiro wulnjagakkəna, wulan nanlewa fandoworo. Dunialan bone yawi, amma karwundo gerowo! Kəla duniayen kənnasar fandəkkəna,» yeno.

¹ Isa awo ania wulyenniya, kəla samero sapce: «Bawa, sadə cədəna. Tadanəm daraja niro njoro tiro daraja ye,

² awoa am tiro yimma sammaro ro sawisoye coro, tiro kənduwo kəla adamgəna fiye yayen kem.

³ Ro sawisoyedə, tima ni Ala jireye tok tilodəa nodu, koro Isa Almasiwu ti nodəmmadə yea nodu.

⁴ Kida dioro simmadəa tumogəkkilan dunialan daraja njikkəna.

⁵ To, Bawa, daraja duwon ni-a rokko kawu dunia alaktənaman takkənadəa wuro se!

⁶ «Am dunia adən wuro simmadəro cuñəm isanogəkkəna. Tayi kaanəm, tayia wuro sime mananəm jaana.

⁷ Kərma awo wuro simma samma nanəmnin kadioro nojana.

⁸ Mana wulsəgəmmadəa tayiro wulgəkkəna. Manadəa camoye wu nanəmnin kadikkoro jiremaro nojana, koro nima wua sunodəmbo kasaccaña.

⁹ Tayiro moduwa yiddəkki. Duniadəro gəni, tayi duwon wuro simmadəro moduwa yiddəkki, tayi kaanəm nangaro.

¹⁰ Awo kakke samma kaanəm, awo kaanəm samma ye kakke. Koro tayilan daraja fandəkkəna.

¹¹ Wudə dunialan gadero dəgakkiwawo, amma tayidə koro yaye dunialan dasayı, koro wu ye nanəmbo isəkki. Bawa Tayir,* cunəmlan

* **17:11 17.11 Bawa Tayir** - Biwubawoma, am-a gade.

tayia rone, cu duwon wuro simmadə! Tayi tiloro walja, jiri andi tilodə gai.

¹² Sa wu tayi-a rokkodə, cunəm duwon wuro simmalan tayia royekko. Tayia rokkəna, koro awo kitawulan ruwuadadə wakkajoro ti faccəgənamadəro kajia, falnjama faccəgənni.

¹³ Amma kərma nanəmbo isəkki, koro karwukəjini jauro tayilan dəgaro awo ania curo duniayen nulləkki.

¹⁴ Tayiro mananəm yikkəna. Duniadə tayia wayeno, tayi duniaye gəni nangaro, jiri wu ye duniaye gənidə gai.

¹⁵ Tayia dunialan tuluwero gəni njuworəkki, amma tayia ti Kəladolan[†] kanero njuworəkki.

¹⁶ Tayi duniaye gəni, jiri wu ye duniaye gənidə gai.

¹⁷ Jirelan tayia tayirro kalange.[‡] Mananəmdə tima jiredə wo.

¹⁸ Jiri wua duniaro sunodəmmadə gai, wu ye tayia duniaro kinodəkko.

¹⁹ Tayi nangaro kəlania niro njikkəna, tayi ye jirelan tayirro waljaro!

²⁰ «Tayi runjaro gəni, koro tayi duwon manajalan wua kasansaidə yero moduwa yiddəkki.

²¹ Bawa, tayi samma tiloro walja, jiri ni wulan, wu ye nilandə gai. Tayi ye andilan tiloro walja, duniadə nima wua sunodəmbo kasaccoro.

²² Koro daraja wuro simmadəa tayiro yikkəna, tayi tiloro walja, jiri andi tilodə gai.

[†] **17:15 17.15** *Kəlado* - Yiwulis. [‡] **17:17 17.17** *jirelan tayia tayirro kalange* - Jirelan tayia biwu bawoa ye, am gade-a gade yero kalange.

23 Wu tayilan, ni ye wulan. Adəgainin tiloro walja, duniadə nima wua sunodəm ye, koro jiri wua səraammadə gai tayia raamma yero nojoro.

24 Bawa, tayi wuro simmadə yea wu-a rokko na dəgakkənadən napcayıya, raakko. Adəgaima darajani carui, daraja duwon wuro simma, kawu dunia alaktiman wua səraamma nangaro.

25 Bawa Jirema, duniadə nia nonjənni. Amma wu nia nonjəkkəna, koro tayi ani nima wua sunodəmbo nojana.

26 Cunəm tayiro isanogəkkəna, koro fuwun isanogəkki, kərawo tilan səraammadə curonjan dəgaro, wu ye tayilan dəgakkoro,» yeno Isaye.

BONE-A DARAJA-A ISAYE

18

Isaa ta

(Mat 26.47-56; Mar 14.43-52; Luk 22.47-53)

1 Isa awo ania wulyenniya, fuwurawanju-a rokko cijane ngawo ngor tiro Kidəron caniyen na duwon jərwu laa mbejidəro lejane kasargawo.

2 Yahusa sərəttuwumanjudə ye nadəa nojəna, Isa-a fuwurawanju-a nadən ngəwuro captana nangaro.

3 Daji Yahusa kəwu laa sojiyaye-a gureduwu wurawa ɻimannaye-a Farisawaye-aa ngoje jərwudəro fatəla so, ka cambi so, bařimi so mukkonna kadira.

4 Daji Isa awo tiro wakkajiyi ngaa nojənadə karənje tayiro: «Wundua manuwi?» yeno.

5 Tiro: «Isa kam Najarattea,» yeranniya, tayiro: «Wuma,» yeno. Yahusa tia sərəccəgənamadə ye tayi-a rokko daada.

⁶ Isaye tayiro: «Wuma,» yenniya, ngawosəsəm cade cidiro kesuro.

⁷ Koro Isa walde tayiro: «Wundua manuwi?» cène kiworənniya, tiro: «Isa kam Najarattea,» yera.

⁸ Isaye tayiro: «Wuma ti woro wulnjagakkəna. Wumaa masuwia, am ania kollowo leja!» yeno.

⁹ Adəgaima mana wuljənadə wakkayeno. Tiye: «Curo am wuro simmadəyen falma yuwartkəkkəni,» cənna.

¹⁰ Daji Siman Biturus mukkon kashagarra ficce wolodi ʃiman kuradəyea bakce səmonju kəmboramdəa tən kamgeno. Wolodidəye cunju Malkus.

¹¹ Amma Isaye Biturutto: «Kashagarnəmba fannjuro kalange! Kənjaram Bawadə wuro sinadən yakkiwawo wa?» yeno.

Isa fuwu majilis kura adinwuyen

(Mat 26.57-68; Mar 14.53-65; Luk 22.66-71)

¹² Daji kəwu sojiyayedə-a kajallanja-a gureduwu yaudiyayedə-a Isaa cadane kekker.

¹³ Burwon tia na Annas ba kəsai Kaifassero kesado. Saa adən Kaifasdə ʃiman kura,

¹⁴ koro tima yaudiyadəro gala ce kam fal jamadəro nunama tayiro ngalwo cənnadə wo.

Biturusse Isaa angərdú

(Mat 26.69-75; Mar 14.66-72; Luk 22.54-65)

¹⁵ Daji Siman Biturus-a fuwura gade-a Isaa geya. Rimən kuradə fuwura adəa nojəna nangaro, ti ye Isa-a rokko balballa fado ʃiman kuradəyero kasargawo,

¹⁶ amma Biturus deyan cinna fadoyedən dayeno. Daji fuwura duwon ɻiman kura tia nojənadə walde kir cinna guredumadəro man-ajije Biturussa fadodəro kekko.

¹⁷ Kir cinna guredumadəye Biturusso: «Ni ye fuwurawa kam adəye falnja gəni?» yenniya, tiye: «A'a, wu gəni!» yeno.

¹⁸ Dunia kakua nangaro, wolodiya-a gureduwu-a kannu fujane nadən daada jagatti. Biturus ye tayi-a rokko daada kannu jəgətti.

Riman kuradəye Isaro koro njəddo

¹⁹ Daji ɻiman kuradə Isaro kəla fuwurawanju-a alamdunju-ayen koro njəddo badiyeno.

²⁰ Isaye tiro: «Federō duniadəro wulgəkkəna. Kullum dandalla-a Fado Alaye-alan na yaudiya samma captaidən alamməkkəna. Awima asərlan wulləkkəni.

²¹ Awiro koro səddəmi? Am kərənsanaro kəla awo tayiro wulgəkkənayen koro yidde! Ai, awo wulləkkənadəa nojana,» yeno.

²² Awo ania wulyenniya, gureduma laa nadən daada Isaa mařin bakce tiro: «Adəgainin ɻiman kuradəro jaawu kalakkəmi?» yeno.

²³ Isaye tiro: «Awo wulləkkənadə diwia, kəla diwidəyen shedane. Amma jirea, awiro wua bansəmi?» yeno.

²⁴ Daji Annas Isaa tikkerəna na Kaifas ɻiman kuradəyero juwayeyeno.

Biturusse waldəme Isaa angərdu

²⁵ Siman Biturus nadən daada kannu jəgətti duwon, tiro: «Ni ye fuwurawanjuye falnja

gəni?» yera. Biturusse angərje: «Wu gəni!» yeno.

²⁶ Wolodiya ŋimman kuraye falnja kərami kam duwon Biturus səmo kamjənadəye tiro: «Curo jərwudəyen ti-a rokko njarukkəni wa?» yenniya,

²⁷ koro Biturus walde angəryeno. Sadəman gudowom kokkore kekko.

Isa fuwu Gomna Bilatussen

(Mat 27.11-14; Mar 15.1-5; Luk 23.1-5)

²⁸ Daji suwa ləp Isaa fado Kaifassen cattuluwe gomnariro kesado. Tayi kəlanja gomnaridəro ngasaanni, bare tayir gəniro waljane masəna salayedəa tayiro bo tiyerənniro.

²⁹ Adəma nangaro Gomna Bilatus culuwe nanjaro ise tayiro: «Awi burwundo kəla kam adəyen?» yeno.

³⁰ Tiro: «Kam adə diwi dioma gənia, tia niro sərənnjiywawo!» yera.

³¹ Daji Bilatusse tayiro: «Nayi kəlandoma tia taiwo, wadandolan tiro shara yiddowo!» yeno. Yaudiyadəye tiro: «Andiro kam roro njejoro amardəgənni,» yera.

³² Adəgaima mana Isa kəla jiri nuiyen wuljənadə jirero walyeno.

³³ Koro Bilatus walde gomnariro ngaye Isaa bowoje tiro: «Nima wa Mai Yaudiyayedə wo?» yeno.

³⁴ Isaye tiro: «Ni kəlanəm adəa wulləm ra am laa kəlanin adəa wulngeyera?» yeno.

³⁵ Bilatusse: «Wu yaudi wa? Am lardunəmbe-a wurawa ŋimannaye-a nia mukkoniro ngesakko. To, awi gəle dim?» yeno.

³⁶ Isaye: «Nodoni bargaadə dunia adəye gəni. Ca nodoni dunia adəyea, wolodiyani cijane bare wua mukko yaudiyayero sasakkənniro lawala cadəna. Amma nodoni dunia adəye gəni,» yeno.

³⁷ Daji Bilatusse tiro: «Adəgaimaa, ni mai?» yenniya, Isaye tiro: «Nima wulləm, wu mai. Dalil tamboni-a duniaro kəndeni-adə jiredəa sattuwuro. Wundu duwon jiredəyedə kowoni fanji,» yeno.

³⁸ Bilatusse tiro: «Awi jiredə wo?» yeno.

Isaro shara karmoye kamduwu

(Mat 27.15-26; Mar 15.6-15; Luk 23.13-25)

Bilatus adəa wulyenniya, koro walde na yaudiyadəyero culuwe tayiro: «Ayau fima kam adən fandəkkəni.

³⁹ Amma kəla adandoyer kosoma fal sala Laya Njəkkayirambədən nayiro salamnjagakki. Mai Yaudiyayedəa wa nayiro salamnjagakkiya, rawuw?» cəne tayia kiworo.

⁴⁰ Koro waldane yiljane: «A'a, ti gəni, Barabbas!» yera. Ti Barabbasdə jawalkorjima.

19

¹ Daji Bilatus cakke Isaa kirwolan jajaryera.

² Sojiyadə ariawu kəriyiye* kəlejane kəlanjuro gənajagane kalwu kime[†] tiro luyeyera.

³ Daji nanjuro isane tiro: «Ala ngəwuro, Mai Yaudiyaye!» cane marin babakkerə.

* **19:2 19.2 ariawu kəriyiye** - Jawa maila-a camun, amma aworuduye. † **19:2 19.2 kalwu kime** - Kalwu maila.

⁴ Koro Bilatus walde na yaudiyadəyero culuwe tayiro: «Akko tia nandoro tuluwukki, ayau fama tilan fandəkkəniro nonowo!» yeno.

⁵ Daji Isa ariawu kariyyedə-a kalwu kimedə-a luwadaa kiluwunniya, Bilatusse tayiro: «Akko kamdə!» yeno.

⁶ Wurawa ɻimannaye-a gureduwudə-a tia kerunniya, kowo sapcane: «Kəskaro tia jagəne! Kəskaro tia jagəne no!» yera. Bilatusse tayiro: «Nayi kəlando tia ngonowo, kəskaro jagənowo! Wudə ayau tilan fandəkkəni,» yeno.

⁷ Yaudiyadəye tiro: «Wadande mbeji, kəla wadadəyen karmo tiro wajipcəgəna, ti kəlanjua Tada Alayero ngojəna nangaro,» yera.

⁸ Bilatus mana adəa fangenniya, cayea kojənaro riyeno.

⁹ Koro gomnariro walde ngaye Isaro: «Ndaran kadim?» cəne kiworo. Amma Isa awima tiro kalakcəgənni.

¹⁰ Daji Bilatusse tiro: «Wuro manasəgəmbawo wa? Nanilan kənduwo nia kolduye-a kənduwo nia kəskaro jaduwuye-a mbejiro nonəmmi wa?» cəne kiworo.

¹¹ Isaye tiro: «Sameyen njadənnia, kənduwonəm kəlanin bawo. Adəmaro kam niro sərənsəgənadəye biwunju kaanəmdəa kojəna,» yeno.

¹² Sa adən fuwun Bilatus Isaa salamdu mayeno, amma yaudiyadə kowo sapcane: «Kam adəa salamməmia, ni sawa Kaisarre gəni! Wundu duwon kəlanjua mairo ngojənamadə Kaisarra wajəna,» yera.

¹³ Mana adəa fangenniya, Bilatus deyaro Isaa cuttuluwe kəla kurisnju sharayen na farsam kaulan tədəna təlam yaudiyaudin tiro Gabbata canidən napkeno.

¹⁴ Yimdə yim dabbardu sala Laya Njèkkayirambe, kausu kəla dawu gai. Bilatusse yaudiyadəro: «Akko maindo!» yeno.

¹⁵ Amma kowo sapcane: «Ronju tuluwe! Ronju tuluwe! Kəskaro tia jagəne!» yera. Bilatusse tayiro: «A! Maindoa kəskaro jagəkki?» yenniya, wurawa rimannaye tiro: «Kaisar gənia, mainde gade bawo!» yera.

¹⁶ Daji Bilatus Isaa kəskaro jajaaro mukkon-jaro kekko.

Isaa kəskaro jaduwu

(Mat 27.32-44; Mar 15.21-32; Luk 23.26-43)

Daji Isaa cadane kesado.

¹⁷ Isa kəlanjuma kəskanju karmoye ngoje na tia Buwo Kəlayelan bowojai təlam yaudiyaudin tiro Golgota canidəro leyeno.

¹⁸ Nadən ti-a am gade yindi-a rokko kəskaro jayeyera, səgəri fi yayen kam fal fal, ti Isadə dawunjan.

¹⁹ Bilatus kəla alloyen ruwuje kəskadəro royeysten. Akko awo ruwuwadadə: ISA KAM NAJARATTE, MAI YAUDIYAYE.

²⁰ Yaudiya kada awo allo adən ruwuwadadə kərayera, na Isaa kəskaro jajaanadə karən bərnidəyen, koro awo adəa təlam yaudiyaye-a Rombe-a Gəresse-alan ruwujana nangaro.

21 Daji wurawa የrimanna yaudiyaye Bilatusso: «Bare “Mai Yaudiyaye” ruwunəmmi, “Kam adəye wu Mai Yaudiyaye cənna” ruwune,» yera.

22 Bilatusse tayiro: «Awo ruwunəkkənadəa ruwunəkkəna,» yeno.

23 Sojiyadə Isaa kəskaro jayeyeranniya, kajəmunju ngojane ci dewuro yakcane soji fi yaye nuwanju ngoyeno. Kalwunju kuruwu tududənni samen tai cidiyaro yaderō caaadadə yea ngoyerā.

24 Sojiyadəye kattenjan: «Bare karniyende, walawala diyo, kam cuwandidəa ruiyo!» yera. Adəgaima awo kitawulan ruwuadadə wakkayeno. Tiye: «Kajəmuni kattenjan yakkera, koro kalwuniro walawala keto,»[†] cənna. Akko awo sojiyadə cadənadə.

25 Karən kəska Isayedən yanju-a yaana yanjuye-a Meram kamu Kəlofasse-a Meram Magdala-a daada mbeji.

26 Isa yanju-a fuwura jauro cəraanadə-a nadən daada kirunniya, yanjudəro: «Yani, akko tadanəm!» yeno.

27 Daji fuwuradəro: «Akko yanəm!» yeno. Tən sa adən fuwuradə tia fannjuro kiwudo.

Karmo Isaye

(Mat 27.45-56; Mar 15.33-41; Luk 23.44-49)

28 Ngawo adəyen awo samma kərma cerənarə asuyenniya, awo kitawulan ruwuadəa wakka-joro, Isaye: «Ngudu fakki,»[†] yeno.

† **19:24 19.24** Jaw 22.18 † **19:28 19.28** Jaw 69.21

29 Nadən kalwo curonjun diben comcom mbeji. Daji sojiyadə soso ngojane dibendəro ləpcagane cattuluwe karo lassagane cinjuro sayeyera.

30 Isa cujumgenniya, tiye: «Cədəna!» yeno. Daji kəla cidiyaro cakke ro kirəmbo.

31 Yim adə yim dabbarduye,[‡] koro wajənanjuu yim tustuye kura. Bare kaminna kəla kəskayen yim tustuya dasaanniro, yaudiyadə siyelnjadəa nanamja kaminnadəa caadoro Bilatussa keworo.

32 Daji sojiyadə isane kam burwoye ti-a rokko kəskaro jajaanadəye siyelnju namgera, yindiyedəye ye ngai.

33 Na Isayero kadiranniya, siyelnju namjanni, ti bawo bawojənarō caruna nangaro.

34 Amma sojiyadəye falnja sisinjua kajaalan sukkeno. Sadəman bu-a ingi-a keluwo.

35 Kam awo adəa curunadə nayi ye kasad-doworo sheda cədəna. Shedanju jire, koro awo wuljənadəa jirero nojəna.

36 Adəgaima awo ani wakkajana, kitawulan ruwuwendə gai: «Sillanju falma namjai-wawo,»[†]

37 koro na gade yen kitawulan ruwuwada: «Ti sukcanadəa carui,»[†] cənna.

Sittəra Isaye

(Mat 27.57-61; Mar 15.42-47; Luk 23.50-56)

38 Ngawo adəyen Isuwu kam Arimatiyaye leje kamin Isayedəa ngojoro Gomna Bilatussa kiworo. Ti ye fuwura Isaye, amma asərlan,

[‡] **19:31 19.31** *yim dabbarduye* - Jəmma. Yim tustuyedə səbdu.

[†] **19:36 19.36** NL 12.46; KI 9.12; Jaw 34.20 [†] **19:37 19.37** Jak 12.10

yaudiyadəa rijəna nangaro. Daji Bilatus amari tiro kenniya, ise kamindəa ngoyeno.

³⁹ Nikodimus kam calan na Isayero bune isənadə ye ise kawudi laa mir-a§ alus-a kəllaada kilo fiakku gai kiwudo.

⁴⁰ Daji kamin Isayedəa ngojane kəla adanja sittəra yaudiyayedən kawudidə-a rokko batta linnen kəleyera.

⁴¹ Na Isaa kəskaro jajaanadəyen jərwu laa mbeji, koro curo jərwudəyen kauri bərin laa curonjuro wundumaa casakkənni mbeji.

⁴² Yimdə yim dabbarduye, koro kauridə karənnin dəgana nangaro, curonjuro Isaa kesakko.

20

Karmolan cidu Isaye

(Mat 28.1-10; Mar 16.1-8; Luk 24.1-12)

¹ Mawuye yim burwoyea* fajar Meram Magdala kauridəro leje kau kuradə ci kauridəyen təmballada kiro.

² Daji cəgase na Siman Biturus-a fuwura gade Isa jauro cəraanadə-ayero leje tayiro: «Kəmadəa kauridən ngojana, koro na casakkənadəa noniyende!» yeno.

³ Daji Biturus-a fuwura gadedə-a kəla kauridənna leyera.

⁴ Tayi yindi samma cagasi lejai ngai, amma fuwura faldə Biturussa ngərəmnin koje burwoje kauridəro kadio.

§ 19:39 19.39 mir - Cu kawudiye, jauro buwucci. * 20:1 20.1
mawuye yim burwoyea - Ladu.

⁵ Nguje lotkeyenniya, batta linnedəa nadən gənaada kiro, amma curodəro ngaanni.

⁶ Daji Siman Biturus tia jəgaidə ye ise kauridəro kərgawo. Battalinedəa nadən gənaada kiro,

⁷ koro batta duwon kəla Isayero casakkənadə batta gade-a rokko gəni, na gaden kəriyada.

⁸ Daji fuwura duwon burwon isənadə ye kauridəro ngaye cure kasatkeno.

⁹ Amma Ala kadarjəna Isa karmolan cijidəa kitawulan ruuwadadə gairo koroma asujanni.

¹⁰ Daji fuwurawadə fannjaro walladara.

Isaye Meram Magdalaro fəleduwu

¹¹ Meram deyan ci kauridəyen daada so badiyeno. Ciri ngai duwon, nguje kauridəa lotkeyenniya,

¹² malaiya yindi kajəmu bulla na calan kamin Isaye gənajanadən napkada kiro, faldə kəlakajinjulan, faldə ye sinjulan.

¹³ Tayiye: «Kamu, awiro yirəmi?» cane tia keworo. Tiye: «Kəmania ngojana, koro na tia casakkənadəa nokkəni nangaro,» yeno.

¹⁴ Adəa wulyenniya, suworde Isaa nadən daada kiro, amma tiro asujənni.

¹⁵ Isaye tiro: «Kamu, awiro yirəmi? Wundua manəmi?» cəne kiworo. Amma ti jərwumadəro təmaje tiro: «Maləm, nima tia ngonəmbo walyenoa, na tia yakkəmmadəa wulsəgəne, wu ye tia ngokki,» yeno.

¹⁶ Isaye tiro: «Meram!» yenniya, kanji Isayero suworde təlam yaudiyaudin: «Rabbuni!» yeno, maananjudə Sayinna.

17 Isaye tiro: «Bare rosəmmi, koroma na Bawadəyero waldəkkəni nangaro. Amma lene kəramiyaniro: “Na Bawani-a Bawando-ayero, Alani-a Alando-ayero waldəkkki,” wulgəne!» yeno.

18 Daji Meram Magdala na fuwurawadəyero leje tayiro: «Kəmadəa rukkəna!» cəne awo tiro wuljəgənadəa tayiro wulyeyeno.

*Isaye fuwurawanjuro fəleduwu
(Mar 16.9-13; Luk 24.36-49)*

19 Yim adə yim burwoye mawuye dunia kəjiriyenniya, cinna na fuwurawa dassanayedə yaudiyadəa riduro cuwuramnin jakkada duwon, Isa ise dawunjan daje tayiro: «Salam aleikum!» yeno.

20 Adəa wulyenniya, tayiro mukkonju-a sisinju-a fəleyeyeno. Fuwurawadə kəla Kəmadəa carunadəyen karwunja jauro kəjiyeno.

21 Koro Isa walde tayiro: «Salam aleikum! Bawadə wua sunodənadə gai, wu ye nayia njanodəkki,» yeno.

22 Adəa wulyenniya, tayiro kasam fujiye: «Ruhu Alayedəa mowowo!

23 Am tayiro biwunja gawurnuwia, biwunja gawurdəna. Am tayiro biwunja gawurdu wanuwia, biwunja gawurdənni,» yeno.

Isaye Tomaro fəleduwu

24 Fuwurawa mewun yindindəye falnja cunju Toma kam tiro Kawu canidə sa Isa issənadən ti nanjan bawo.

25 Daji fuwurawa gadedəye tiro: «Kəmadəa ruiyena!» yera. Amma Tomaye tayiro:

«Balo kusaye mukkonjun rukke ngulondoni curo balo kusayedero yakkèkke mukkoni ye sisinjuro yakkèkkènia, tèmmaro kasaddèkkiwawo,» yeno.

26 Ngawo kawu wuskuyen fuwurawa Isaye caye gai curo fadodøyen duwon, Toma ye tayia rokko mbeji. Cinna fadoyedə cuwuramnin jakkada yaye, Isa ise dawunjan daje tayiro: «Salam aleikum!» yeno.

27 Daji Tomaro: «Ngulondonəm na adəro yakke, mukkoni rui, mukkonəm sane sisiniro yakke! Bare shekku dimmi, kasadde!» yeno.

28 Tomaye tiro: «Kəmani ye, Alani ye!» yeno.

29 Isaye tiro: «Wua surumma nangaro, kasatkem? Barganja am carunni kasaccanamadə!» yeno.

30 Isa fuwu fuwurawanjuyen alama kada kitawu adən ruwudənni kido.

31 Amma dalil awo ani ruwudənayedə, Isadə tima Almasiwu Tada Alayedə woro kasaddowo, kasadduwilan ro sawisoye cunjulan fandowo nangaro.

21

Isaye fuwurawanjuye tulurro fəleduwu

1 Ngawo adəyen Isa koro walde fuwurawanjuro ci bərəm tiro Tiberiyas canidəyen* fəleyaada. Akko jiri tayiro fəledəgənadə:

* **21:1 21.1** bərəm tiro Tiberiyas cani - Bərəm Galileye.

² Sadən Siman Biturus-a Toma kam tiro Kawu canidə-a Nataniyel kam Kana cidi Galileyedə-a tadawa Jabadiye-a fuwura Isaye gade yindi-a rokko mbeji.

³ Siman Biturusse tayiro: «Buni taro lekki,» yenniya, tiro: «Andi ye ni-a rokko leniye!» yera. Daji caluwe maararo kasargawo, amma bune adən awima cadanni.

⁴ Dunia wayenniya, Isa ci bərəmdəyen dayeno, amma fuwurawadə ti Isaro asujanni.

⁵ Daji Isaye tayiro: «Tadawa, buni tawwa wa?» cène kiworənniya, tiro: «A'a,» yera.

⁶ Tayiro: «Buni taramdəa kəmboram maaradəyero gəpkənowo, fanduwi,» yeno. Gəpkeyeranniya, nanngəwu bunidəyedəro tuluwo tiyero.

⁷ Daji fuwura Isa tia jauro cəraanadəye Biturusso: «Tima Kəmadə wo!» yeno. Siman Biturus ti Kəmadə woro fangenniya, ʃingada nangaro kalwunju luje səkte bərəmdəro gəpkaadano.

⁸ Fuwurawa gapcanadə tayi ci ingiyen kuruwun gəni metər mia gai nangaro maaradən taram buniadəa gərjane kadira.

⁹ Cidiro jəpkeranniya, nadən kannu kanduwalle buni kəlanjun gənaada-a burodi-a mbeji kero.

¹⁰ Isaye tayiro: «Buni kərma tawwadəye laanja kudowo!» yeno.

¹¹ Daji Siman Biturus juwane buni taram-nja bunin cap cəmbərənadəa cidiro gəryeno. Curodən buni kura kura mian fiwun yakkun mbeji. Buni kada kadami yaye, buni taramdə kardənni.

¹² Isaye tayiro: «Arowo buiwo!» yeno. Wundunjamaye tiro: «Ni wundu?» cène cuworənni, ti Kämädäro asujana nangaro.

¹³ Daji Isa ise burodidæa ngoje tayiro kaino, buni ye ngai.

¹⁴ Isa karmolan cijənaye ngawon, adæma yakkuyero fuwurawadæro fæleduwunjudæ wo.

Isa-a Biturus-a

¹⁵ Gewunniya, Isaye Siman Biturusso: «Siman tada Yahayaye, tayi ania kojənaro wua səraamma wa?» cène kiworo. Biturusse tiro: «Aaa, Käma. Nia njəraakkənaro nonəmma,» yeno. Isaye tiro: «Dimiyania ambane!» yeno.

¹⁶ Koro Isa kənyindiyero tiro: «Siman tada Yahayaye, səraamma wa?» cène kiworo. Tiye: «Aaa, Käma. Nia njəraakkənaro nonəmma,» yeno. Isaye: «Dimiyaniro kiskene!» yeno.

¹⁷ Koro Isa kənyakkuyero tiro: «Siman tada Yahayaye, səraamma wa?» cène kiworənniya, Biturusse karwu kuttayeno, Isa kənyakkuyero tiro: «Səraamma wa?» cenna nangaro. Tiye: «Käma, ni awi yaye nonəmma, nia njəraakkənaro nonəmma,» yenniya, Isaye tiro: «Dimiyania ambane!

¹⁸ Jiremaro niro wulnjəgækki, gananəmlan ni kəlanəmbo kalwu lugəme na raammaro lenəmi. Amma kiarinəmiya, mukko sagəme kam gade kalwu lunjiye na raammiro njadi,» yeno.

¹⁹ Isa adæa wuldunjudæ, karmo jiri fiyen Biturus daraja Alaro cidæa tiro fæleyeyeno. Adæa wulyenniya, Isaye tiro: «Wua səgai!» yeno.

Isa-a fuwuranju jauro cəraana-a

²⁰ Biturus suworgadanniya, fuwura Isa jauro céraanadə tayia jégai kiro, ti duwon sa masəna cadidən karənje Isaro: «Kəma, wundu nia sərənnjiyi?» cène cuworənadə.

²¹ Biturus tia kirunniya, Isaro: «Kəma, ti adə ye nda?» yeno.

²² Isaye tiro: «Kawu waldəkke isəkkiro roa dəgaro raakkənaa, awi lambonəm? Ni wua səgai!» yeno.

²³ Adəma nangaro lawar fuwura adə nui-wawoye kəramiyadəro tatargaada. Adə yaye Isaye Biturusso kamdə nuiwawo cənni, amma tiye: «Kawu waldəkke isəkkiro roa dəgaro raakkənaa, awi lambonəm?» cənnadə.

²⁴ Fuwura adəma kam kəla awo aniyen shedə ce kitawulan ruwujənadə wo. Koro shedanju jirero noniyena.

²⁵ Awo gade kada Isa cədəna ye mbeji. Ca fal fallen ruwujaia, təmakkəna duniamə rakce kitawuwa ruwudənadəa ngojiwawo.

Kanuri Manga NT Translation

Kanuri, Manga: Manga Kanuri Translation (Portions)

copyright © 2018-2024 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Kanuri, Manga)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 6 May 2025 from source files
dated 6 May 2025

c9559a71-f08b-5c68-a545-05813d16a08e